ANT

Egemen sınıflar arasında iç çelişkiler

Haftalık Dergi • 4 Kasım 1969 • Sayı 149 • 125 Kuruş

CIA'NIN HİZMETİNDEKİ (BARIŞ GÖNÜLLÜSÜ YETİŞTİREN) TÜRKLERİ AÇIKLIYORUZ!

HAFTANIN NOTLARI

26 ekim

102 protesto!

■ Vietnam'da binlerce Vietnam milliyetçisini öldüren ABD emperyalizmine karşı tepki Amerika içinde de artmaktadır. Amerika'daki Vietnam savaşına karşı olan derneklerin bağlı bulunduğu federasyonun New York'ta yayınladığı bildirde, bu savaşı protesto etmek için Amerika'da kendilerini öldürenlerin sayısının 102'yi bulduğu açıklanmıştır. Federasyon, Amerika Vietnam'daki askerlerini çekmedikçe intihar edenlerin sayısının daha da artacağını belirtmiştir.

İşgal edecekler

■ İstanbul, Ankara ve İzmir'deki öğrenci yurtları temsilcileri Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyerek özel okul öğrencilerinin resmi öğrenci yurtlarına alınmamalarını istemişler, bu durum devam ederse İstanbul'daki Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı beş öğrenci yurdunun işgal edileceğini belirtmişlerdir. Yurtlar temsilcileri öğrenci yurtlarının kurum tarafından işletilmesine de karşı olduklarını, yönetim kurumun eline geçince yurtlarda kalan devrimcilerin yurtlardan çıkarılacaklarını da açıklamışlardır.

Cumhuriyet Bayramı Kutlandı

Cumhuriyet bayramı bu yıl da yurdun çeşitli yerlerinde düzenlenen törenlerle kutlanmıştır. Ankara'da düzenlenen ve parti liderleri ile Cumhurbaşkanı Sunay'ın katıldığı tören, seçim sonrası iktidar partisi ile muhalefet partileri arasındaki ilişkilerin sağlanmasına, daha ziyade AP-CHP işbirliğinin pekiştirilmesine vesile olmuştur. Simav'da ise Komünizmle Mücadele Derneği Başkanı ve birkaç adamının geçit törenine ellerinde arapça harflerle yazılmış büyük bir levha ile katılmak istemeleri halkın tepkisine yol açmıştır. Başkan ve adamları halk tarafından kovalanmış ve yuhalanmıştır. Yukarıdaki fotoğrafta Ankara'daki törenden bir sahne görülüyor.

27 ekim

İki dernek daha...

■ Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği, yayınladıkları «Türkiye için Amerikan emperyalizminin aracı NATO'ya karşı diren» başlıklı bildiri ile politika yaptıkları iddiasıyla, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından kapatılmıştır. Bu iki dernek hakkındaki karardan sonra kapatılan öğrenci dernekleri sayısı yediyi bulmuştur. Kapatılan her iki dernek te yargıtay'a başvuracaklarını açıklamışlardır.

Devrimcilere saldırı

■ Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Birliği seçimleri sırasında devrimcilerin kazanacağını anlayan bazı mühendislik bölümü öğrencileri, devrimci öğrencilere saldırmışlardır. Seçim sandığı başındaki bir kız öğrenciyi zincirle başından yaralayan ve MHP'li «komando» oldukları ifade edilen saldırganlar, daha sonra caddede de saldırılarına devam etmişlerdir. Bu son çatışma sırasında dört kişi daha ağır şekilde yaralanmış ve Hacettepe Hastanesi'nin acil servisine yatırılmıştır.

Tiyatro kursları

■ Geçen yıl Devrim İçin Hareket Tiyatrosu'ndan sonra «Tiyatroyu bir tüfek gibi kullanmak gerektiğine ve tiyatronun gala gecelerinde göğüslere takılacak bir çiçek olmadığına inanan» gençlerin kurduğu «İşçinin Tiyatrosu», bu yıl düzenli bir şekilde sürdüreceği sokak ve sahne oyunlarının yanısıra ücretsiz tiyatro kursları da açacaktır. «Devrimci tiyatro bilincini gençlere aşılamak, diyalektik ve şiirsel diyalektik tiyatro yöntemini Türkiye'nin gerçeklerini gözönüne alarak Türk tiyatrosuna yerleştirmek üzere» açılan kurslarda Haldun Taner, Cevat Çapan, Aziz Nesin, Ayla Algan, Beklan Algan ve Mehmet Ulusoy dersler verecekler, ayrıca Türk tiyatrosu üstüne konferanslar düzenlenecektir. Kurslara kayıt işlemleri 5 - 10 Kasım tarihlerinde 15.00 - 17.00 arası Güzel Sanatlar Akademisi Öğrenci Birliği'nde yapılacaktır.

Amerikan yardımı!

■ Amerika'nın gerçekte bir emperyalizm tuzağı olarak kullandığı dış yardımları Amerikan Kongresinde de tartışma konusu olmuş, Temsilciler Meclisi Dış Tahsisler Komisyonu Başkanı Otto Passman, «Amerikan dış yardım programları yolsuzluk ve nüfuz suiistimallerine yolaçarak özel kişileri zengin etmektedir» demiştir. Passman iddiasını ispatlamak üzere Pakistan'dan bir örnek de vermiş, Eyüp Han'ın oğlunun ordudan ayrıldıktan sonra Amerikan hükümeti ile anlaşarak bir otomobil montaj fabrikası kurduğunu ve bu fabrikanın başlıca müşterisinin Pakistan ordusu olduğunu, fabrikasını 1968'de 3 milyon 400 bin dolara satıp milyoner olduğunu belirtmiştir.

28 ekim

Y. Kemal ve Kabacalı Beraat Ettiler

Arkadaşımız Yaşar Kemal ile sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı hakkında «polisi tahkir ettikleri» iddiasıyla 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava da beraatle sonuçlanmıştır. Yaşar Kemal'in, geçen temmuzda 6. Filo'nun gelişinden ve Vedat Demircioğlu'nun şehit edilmesinden sonra yazdığı «Kanlı İktidarın Ortakları» başlıklı yazıda yer alan «Türk polisine şehvet pazarının bekçiliği yaptırıldığı» yolundaki cümle ile emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiğini ileri süren Basın Savcılığı, Prof. Nevzat Gürelli'den aldığı bilirkişi raporu üzerine Yaşar Kemal ile Kabacalı için altışar yıla kadar hapis talebiyle dava açmıştı. Son duruşmada savcı da beraat istemek zorunda kalmış ve mahkeme heyeti oybirliğiyle beraat kararı vermiştir.

Yargılandılar

■ Dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden ile sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı, Özgüden'in «Gerçeği Bilelim» başlıklı yazısından dolayı 4. Ağır Ceza mahkemesinde yargılanmışlardır. Özgüden'in Kanlı Pazardan sonra yazdığı yazı ile toplum polisinin tahkir edildiği ve halkın suç işlemeye teşvik edildiği ileri sürülmektedir.

Türkçeye çevrildi

■ Çin Halk Cumhuriyeti lideri Mao Çe Tung'un siyasal, toplumsal, edebi, bilimsel ve askeri konularda yazdığı yazı ve kitaplardan seçilmiş öneri ve görüşlerini kapsayan ünlü «Kızıl Kitap» Pekin'de türkçe olarak da yayınlanmıştır. Çin'de en önemli eğitim aracı olarak kabul edilen Kızıl Kitap'ın türkçesi plastikten kızıl renkli bir kapak içinde yayınlanmıştır.

29 ekim

Erdemir ihtilafı

■ Ereğli'de, yapılan protokole rağmen işverenin toplu sözleşmeyi imzalamaya yanaşmaması üzerine işçilerin fabrikayı işgal edeceklerini bildirmelerinden sonra Demirel Devlet Bakanı Seyfi Öztürk ile Erdemir Genel Müdürü Suat Yelkin'e emir ve direktif vermiştir. Buna rağmen birtürlü çözümlenemeyen ihtilaftan sonra işçiler bir miting yapacaklarını ve hakları elde edilene kadar direnişe devam edeceklerini açıklamışlardır. İşçilerin haklı direnişinden korkan işveren, işgal tehlikesine karşı fabrikaya toplum polisi çağırmış ve işçiler toplum polisi nezaretinde çalışmaya zorlanmışlardır.

Hastaş'a boykot

■ Hastaş'ın iki yıl önce Eskişehir'de açtığı Eczacılık Yüksek Okulu'nun öğrencileri, sınavları boykot etmişlerdir. Öğrenciler, laboratuar ve sınav şekilleri ile yönetmelikteki aksaklıkları protesto etmek üzere sınavlara girmediklerini belirtmekte ve bu haklı istekleri kabul olununcaya kadar boykotun devam edeceğini ifade etmektedirler.

Yolsuzluk

■ Samsun Azot Sanayii Fabrikası için Tunus'tan getirilen suni gübre hammadesi «fosforit»in nakliyatında, bir nakliye firmasına fahiş nakliye ücreti ödenerek büyük yolsuzluk yapıldığı ileri sürülmektedir. Samsun'daki fabrikanın, nakliye işini bir firmanın ton başına 36,22 lira teklif etmesine karşılık, tonu 86,22 liradan başka başka bir nakliye firmasına verdiği, ilk parti mal için 866 bin lira ödeyeceği belirtilmektedir. Böylece Azot Sanayii Fabrikası ilk parti işten 500 bin lira zarar etmiştir. Yapılan ihbarlardan sun'a müfettişler gönderdiği sonra Sanayi Bakanlığı'nın ödemeyi durdurduğu ve Samifade edilmektedir.

Ataöv'ün marifetleri

Antalya İl seçim kurulu aracılığı ile Yüksek Seçim Kurulu'na başvuran bir vatandaş, AP Antalya milletvekili İhsan Ataöv'ün milletvekiliğinin iptalini istemiştir. Yüksek Seçim Kurulu'nun Resmi Gazete'de yayınlanan kararına göre Ataöv, öğretmenlik yaptığı sırada 12 yaşındaki bir öğrencisinin ırzına tasaddide bulunduğu için öğretmenlik mesleğinden çıkarılmıştır. Ayrıca, AP'nin sol'a saldırmakla sivrilmiş milletvekillerinden biri olan Ataöv, 1946 - 50 yılları arasında komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla hapse mahkum edilmiş, ancak 1950 yılında çıkan af kanunu sebebiyle cezası infaz edilememiştir. Yüksek Seçim Kurulu, Ataöv'le ilgili itirazı süre aşımına uğradığı için reddetmiştir.

30 ekim

Tulga rektör mü ?

■ Bir zamanlar Amerikalılar tarafından Türkiye'deki üslere sokulmayan Emekli Orgeneral Refik Tulga'nın, yakında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ne rektör olarak gireceği söylenmektedir. Bilindiği gibi, ODTÜ'nün Amerikancı rektörü Kemal Kurdaş bu görevden ayrılmaktadır. Geçen yıl ordu yüksek kademesinde yapılan değişiklikler sırasında emekliye ayrılan Tulga'nın ismi üzerinde ODTÜ rektörlüğü için bir süredir durulmaktadır.

Gerilla harekatı

■ Lübnan krizinin çözümü için diplomatik çabalara devam edilirken Filistin komandoları, Lübnan'a karşı saldırılarını sürdürmektedirler. Arap gerillaları, roket, havan ve makineli tüfeklerle Lübnan askeri birliklerine karşı hücuma geçmişler, Suriye sınırına yakın Raşiya bölgesindeki çarpışmalarda 5 komando öldürülmüştür. Filistin Kurtuluş Cephesi lideri Arafat da, Lübnan komandolara topraklarında hareket serbestisi tanımadığı sürece masaya oturmayacağını bildirerek müzakerelere katılmayı reddetmiştir.

Amerika'yı kovdular

■ Libya'nın yeni devrim hükümeti, Amerikan ve İngiliz büyükelçilerine resmen birer ultimatom vererek Libya'daki Amerikan ve İngiliz üslerinin tahliyesini istemiştir.

31 ekim

Milano'da çarpışmalar

■ Milano'da işçilerle polis arasında sert çatışmalar olmaktadır. Polis, gösteri yapan maden işçilerini dağıtabilmek için göz yaşartıcı gaz bombası kullanmış, ayrıca çalıştıkları fabrikayı işgale kalkışan 1000 kadar kimya işçisinin bu davranışına engel olabilmek için işçilerle çatışmıştır. Dünyanın dördüncü büyük otomobil imalcisi olarak tanınan Fiat fabrikası, kanunsuz yollara başvurdukları ve sabotajlar yaptıkları iddiasıyla yüz işçisini mahkemeye vermiştir. Diğer işverenler de aynı nedenlerle mahkemelere başvurmaktadırlar.

Bayrak yırtanlar

■ Samsun'daki Amerikan radar üssünde Türk bayrağını yırtan üç Amerikalı çavuş hakkında, cumhuriyet savcılığı, bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis talebiyle dava açmıştır. Çavuş Record F. Hall, Carl D. Griffith ve Carl C. Edwards adlarındaki Amerikalılar, sorgularından sonra tutuklanarak Samsun Cezaevi'ne gönderilmişlerdir.

Parti sekreteri oldu

■ Fransa'nın ünlü gazetecilerinden «L'Express» Dergisi yönetmeni Jean Jacques Servan Schreiber, son zamanlarda gücünü bir hayli kaybeden Radikal - Sosyalist Parti'nin genel sekreterliğine seçilmiştir. Parti Ulusal Büro toplantısında 48 üyeden 42'si Schreiber'e oy vermiştir.

1 kasım

TİP'te iç mücadele

■ Seçim sonuçlarının menfi olması, TİP içerisinde hizipler mücadelesini şiddetlendirmiştir. Seçimden önce Aybar'cılarla MDD'cilerin koalisyon yaparak kurdukları Ankara İl Yönetim Kurulu'ndaki sendikacıların son zamanlarda Aybar'a karşı çıkmış görünmeleri üzerine, bu kurula da genel merkezce işten el çektirilmiş ve yerine Hasan Hüseyin Korkmazgil'in başkanlığında yeni bir kurul tayin edilmiştir. Ancak eski kurul yenisine il merkezini ve telefonu teslim etmek istemediğinden çatışma çıkmış, TİP Ankara ilinde iki başlı hale gelmiştir. Öte yandan, 15 Kasım'da toplanacak olan TİP Genel Yönetim Kurulu'nda Genel Başkan Aybar'ın düşürülmesi, düşürecek üçte iki nisap sağlanamasa bile, Aybar'cı olmayan bir merkez yürütme kurulu kurulması için temaslar ve çalışmalar sürdürülmektedir.

Koşucunun akıbeti !

■ Çekoslovak Komünist Partisi organı Rude Pravo, ünlü olimpiyad şampiyonu Emil Zatopek'in, partiden ihraç edildiğini bildirmektedir. Uzun mesafe koşucusu, ayrıca, Çek ordusunun bir albayı olmasına rağmen, çeşitli toplantılarda gençlere Çek Ordusu'nu kötülemek ve «orduya ait gizli sırları» açıklamakla da itham edilmektedir. «Güler yüzlü sosyalizm»in savunucularından olan koşucunun siyasi hayatı böylece sona ermiştir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

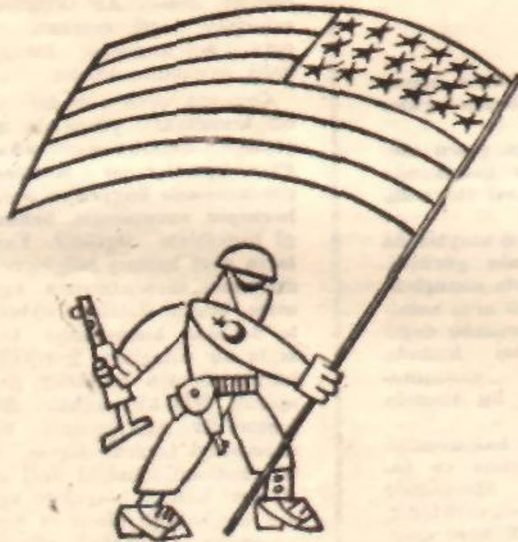
Amaç değil, araç!

SON zamanlarda Türkiye'de bir «parlamento dışı muhalefet» fırtınası estirilmektedir. Artık milletvekili olmak şansı kalmadığını gören bazı kimselerin sırf kendilerine yeni bir pozisyon, yeni bir prestij unsuru sağlamak amacıyla Federal Almanya'daki APO hareketinden adapte ettikleri PDM akımı, seçimlerde iştirak oranının düşük olması ve AP'nin yine tek başına iktidarda kalması üzerine daha çok sözü edilir hale gelmiştir. PDM'nin seçkin teorisyenlerine bakılırsa, vatandaş bütün politikacılardan ve partilerden yaka silkmektedir. Nitekim 12 Ekim seçimlerinde seçmenlerin yüzde 36'sı «Hepsinin canı cehenneme» diyerek sandık başına gitmemiş, partilere de, politikacılara da, parlamentoya da muhalefetlerini bildirmişlerdir. Hattâ bir başka hesaba göre, kütüklere yazılmayan ve bu yüzden oy kullanmayan seçmenlerin sayısı da hesaba katılırsa, bu muhalefetin potansiyeli yüzde 50'yi dahi aşmaktadır. Şu halde Türkiye'de asıl söz sahibi olan, ne Adalet Partisi, ne de diğer partilerdir; sadece ve sadece PDM'dir. Tabii bir kez PDM üzerine spekülasyonlar başlayınca, arkası da kesilmemektedir. Kimisine göre PDM, sivil - asker aydın kadronun herhangi bir hareketine meşruiyet sağlayacak halk desteğidir. Kimisine göre, bir bozguncular ve yıkıcılar cephesidir. TİP Lideri Aybar'a göre ise, işbirlikçi sermaye düzenine karşı olup da her ne hikmetse TİP'e kanalize edilememiş sosyalist bir oy potansiyelidir!

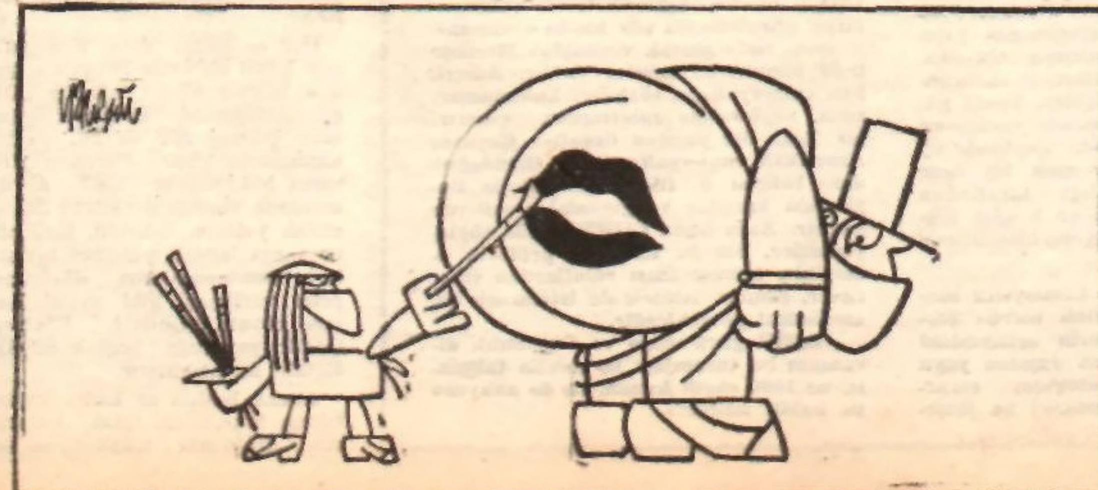
EYYAMCI yazarlar ve oportunist politikacılar seçimlerde kullanılmayan oyları diledikleri gibi değerlendirebilir, diledikleri ismi verebilirler. Ancak gerçek sosyalistler, hiçbir zaman böyle mahiyeti meçhul bir takım birikimlere bel bağlayarak sonunun nereye varacağı belli olmayan PDM cepheleri kurmaya kalkışmazlar, ve bu cephenin sanki sihirbaz değneğiyle dokunulmuşçasına birdenbire sosyalist bir hareketin gövdesini teşkil edeceği hayaline kapılmazlar! Hemen tesbit edelim ki, seçimlerde oy kullanmayan vatandaşlar büyük bir ihtimalle partilerin ve politikacıların hiçbirinden memnun olmayan kişilerdir ama, bu kayıtsız ve ilgisiz kitlenin bir faşist diktaya boyun eğmesi ihtimali de, devrimci bir hareketin gövdesini meydana getirmesi ihtimalinden çok daha kuvvetlidir. Devrimci cephe PDM gibi bir meçhuller mozayığı değil, proleterya örgütünün öncülüğünde kurulmuş devrimci sınıflar ittifakı olmak gerektir. Eğer bugünkü bozuk düzene ve o düzenin yaşatıcısı olan emperyalizmin işbirlikçisi egemen sınıflara karşı bir cephe kurulması söz konusu ise, bu, seçimde sandık başına gitmemiş kitleleri bir iki kalem darbesiyle PDM şemsiyesi altına toplamakla değil, her şeyden önce proleteryayı devrimci bir örgüte sahip kılmakla mümkündür. Ondan sonradır ki, doğru sınıf analizlerinden kalkınılarak, ittifak kurulacak ve karşıya alınacak sınıflar sağlıklı biçimde saptanarak bu cephe geliştirilir, anti - emperyalist ve devrimci kavgaya sokulur.

BÖYLE bir cephenin mücadele alanı, parlamentonun duvarlarıyla da sınırlı değildir. Parlamento içi muhalefet, devrimci mücadelemizde bir amaç değil, bir araçtır. Parlamentoyu amaç bilenler kısa zamanda devrimcilikten uzaklaşıp kısır bir parlamentarizme ve ihanete varan bir populizme sürüklenirler. Ancak parlamenter mücadeleyi sadece kendileri parlamentoda koltuk işgal ettikleri sürece önemseyip, seçilme şansları kalmayınca PDM edebiyatına başlayanlar da, Lenin'in belirttiği gibi, «gerici parlamentolardan devrimci amaçlarla yararlanılması gibi çetin bir meselenin üstünden atlayarak kaçınmak çocukluğu»na saplanmaktan kurtulamazlar. Devrimciler, emperyalizme ve düzene karşı muhalefetlerini parlamento içinde de, parlamento dışında da sürdürürler. Parlamento içinde etkin mücadele olanağı kalmamışsa, şüphesiz parlamento dışı mücadele ağır basacaktır. Nitekim ANT, bir gün sosyalistlerin parlamentoda temsil imkanından yoksun kalabileceği, hattâ parlamentonun tamamen ortadan kaldırılabileceği ihtimalini göz önünde tutarak parlamento dışı mücadele için zamanında hazırlık yapılması gerektiğini bugünün PDM'cilerinin parlamentoda caka sattıkları sıralarda sık sık belirtmiştir. Şimdi zaman, parlamento dışı mücadele imkanlarını sonuna kadar kullanmak zamanıdır. Ve bunun da ilk adımı, PDM safsatalarıyla değil, proleteryayı devrimci bir örgüte sahip kılmakla, yani TİP'teki parlamenteristleri, populistleri, oportunistleri, eyyamcıları alaşağı ederek, onu proleteryanın devrimci örgütü haline getirmekle atılacaktır.

·GÖZ GÖRE· YALÇIN ÇETİN·

MEHMETÇİK KUNURİDE

CONİ SAMSUNDA

Egemen sınıfların iç çelişkileri!

● Yetki Kanunu'nun iptali büyük bürokrasi ile büyük sermaye arasında çatışmayı ortaya koyarken, Erbakan'ın yeni bir parti kurmaya kalkışması da, Anadolu burjuvazisini temsil iddiasında olanların işbirlikçi sermaye ile politik alanda hesaplaşmaya hazırlandığını göstermektedir. Sosyalistler, strateji ve taktik hesabı yaparken, egemen sınıfların bu iç çelişkilerini dikkate almak zorundadırlar. Ancak, bu çelişkilerin zamanla giderilerek bir tamamlaşmaya varmaları ihtimali da gözden uzak tutulmamalıdır.

ANAYASA MAHKEMESİ ÜYELERİ BİR TÖRENDE
— Büyük sermayenin tekerleğine çomak soktular —

TÜRKİYE'de sol cephedeki fikir tartışmaları, zaman zaman kişisel seviyedeki çatışmalar halinde sürüp giderken, egemen çevrelerdeki iç çelişkiler de günden güne adamakıllı günışığına çıkmaktadır.

Anadolu burjuvazisini temsil etmek iddiasındaki Erbakan ile işbirlikçi büyük sermaye arasındaki çatışma bir yandan, büyük bürokrasi ile büyük sermaye arasındaki çatışma öte yandan, bu iç çelişkilerin sosyalistler için strateji ve taktik hesaplarında asla ihmal edilemeyecek bir önem kazandığını ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi iki yıl önce AP iktidarı tarafından **«Plan Uygulama Kanunu»** yada hükümete *sağladığı olağanüstü yetkilerden* dolayı «Yetki Kanunu» adı altında bir tasarı meclise sevkedilmiş ve çeşitli muhalefetlere rağmen parlamentodan geçmişti.

Yetki Kanunu'nun başlıca iki amacı vardı:

● Özel sektörün yatırımlarını planlı kalkınmaya uygun olarak istenen alanlara ve bölgelere çekebilmek,

● İhracatı, dolayısıyla döviz gelirlerimizi artırabilmek.

Kanun, bu amaçları gerçekleştirebilmek için hükümete bir yandan vergi indirimi yapmak, bir yandan da kurulacak özel bir fondan plana uygun yatırım yapacakları yararlandırmak yetkileri tanıyordu.

Kanun meclise geldiğinde, başlıca iki yönden itiraza uğramıştı. Birinci itiraz biçimseldi. **«Devlet bütçesinden yapılacak her türlü ödemenin Meclis'ten geçirilmesi»** gereği üzerinde durularak, vergi iadesi, kredi yoluyla hükümetin bütçeden ken*di takdiri ile yapmak istediği* tasarruflar, bu temel ilkeye ve bugünkü bütçe mevzuatına aykırı sayılıyordu.

Bu itirazlara hak vermemek mümkün değildir. Bir iktidar, hiç şüphe yok ki, tüm icraatında anayasa ve diğer yasalarla bağımlı olmak zorundadır. Bu itibarla meclisin yetkilerini hükümete tanıyan bir karara kesinlikle karşı çıkılacaktır. Çıkılmıştır da...

Diğer itiraz ise ekonomik yönden olmuştur:

«Yetki Kanunu, siyasi iktidara bir çeşit besleme özel sektör yaratmak imkanı vermektedir. Bir yandan vergileri iade ederek, bir yandan da bütçeden özel fonlar ayırıp özel sektörün emrine vererek devlet hizmetleri ve yatırımları için gereken paralar elden çıkarılmaktadır. Bu paraların büyük yatırım yapabilecek güçte yani yüksek gelirli grubundaki sınırlı kişilerin yararına ayrılması sosyal ve ekonomik yönden adaletsizlik yaratmaktadır. Zira böylelikle tüm vergi yükümlülerinden toplanan paralarla birkaç bin kişi yada kuruluşa olağanüstü iktisadi imkanlar sağlanmaktadır.»

Nitekim 933 sayılı Yetki Kanunu'na göre 1968 programında fonlar için genel bütçeden 347 milyon, dış kredi kaynakla*rından ise 198 milyon* lira ayrılmıştır. 1969 programında ise, miktar daha da artırılmıştır. Sınai, madencilik, tarım, ihracat, turizm ve sermaye piyasası geliştirme fonları diye ayrılan bu fonlardan yararlanmak isteyen yatırımcı özel ve karma teşebbüsler, projelerini DPT'den geçiriyorlar ve kararnamedeki şartlara uygun olduğu takdirde kredilerini düşük faizle alabiliyorlardı. Özellikle geri kalmış kabul edilen 22 il için kredi talep edenlere bazı kolaylıklar tanınmıştı. Bu yetkilerin kullanılışında bir çok yolsuzluklar olduğu da zaman zaman basına yansımıştı.

Yetki Kanunu'nun iptaline tepki gösteren başkapitalist Vehvi Koç

Anayasa Mahkemesi'nin **«Yetki Kanunu»**nu hangi gerekçe ile iptal ettiği henüz bilinmemektedir.

SÜLEYMAN DEMİREL
- Şu anayasa olmasa! -

Görünüş odur ki, Yetki Kanunu'nun biçimsel yönden iptal edilmesi konusunda hemen hiç kimsenin itirazı yoktur. Ancak, iptal kararı ekonomik yönden yapılan itirazlara dayanılarak verilmişse, bu konuda hayli gürültü kopacağı muhakkaktır. Zira, kanunun Türkiye'nin kalkınması yönünden çok yararlı olduğu, sadece AP iktidarı çevrelerince değil, merkez, hattâ orta - sol kimseler tarafından dahi savunulmaktadır.

Örneğin, orta - sol bir yazar, bu konudaki yazısında aynen şöyle demektedir: **«Aslında Plan Uygulaması Kanunu'nun gerekçesinde öngörülen amaçlar, herkesin savunduğu, benimsediği hedeflerle ilgilidir. Yatırımların geri kalmış bölgelere kaydırılması, ihracatımızın arttırılması, bugün üzerinde oybirliğiyle durulan hususlardır. Dolayısıyla bu amaçları gerçekleştirmeye yönelen tedbirler prensip olarak desteklenecektir, desteklenmelidir. Anayasamız karma ekonomiyi benimsediğine göre, bu ekonomi içindeki özel sektörü geri kalmış bölgelere ve planın öngördüğü alanlara yatırım yapmaya, ihracata yönelmeye özendirecek tedbirler de prensip yönünden uygun karşılanacaktır.»**

Her ne kadar Yetki Kanunu'nun iptali ilk anda bütün ekonomik hayatı felce uğratır gibi görünmüşse de, hükümet daha önce çıkmış 202 ve 261 sayılı kanunlarla Türk Parasını Koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunun verdiği yetkilere dayanarak yatırım indirimi, ihracatta vergi iadesi, yabancı turistlerin bozduracakları dövizlere prim verilmesi gibi uygulamalara devam etmiştir. Böylece iptalin yarattığı boşluk büyük ölçüde kapatılmıştır.

Ancak boşluk ne kadar kapatılırsa kapatılsın, iptal kararının, bürokratik mekanizma ile

AP ile CHP emekçi halka ihanette yarış ediyorlar!

Geçtiğimiz hafta İstanbul Belediye Meclisi'nde CHP'li üyelerin, TİP'li üyelere saldırması üzerine TİP Belediye Meclis Gurubu Başkanı Can Açıkgöz bir basın toplantısı yaparak AP'li Belediye Başkanı ile CHP'li meclis çoğunluğunun, egemen sınıflardan yana ve emekçi sınıflara karşı nasıl bir işbirliği halinde bulunduklarını, İstanbul'un emekçi halkına nasıl ihanet ettiklerini açıklamıştır. Açıkgöz'ün açıklamaları şöyledir:

«İstanbul Belediyesi'nde AP'li Başkan Atabey ile CHP Meclis Gurubu **tam bir ittifak halindedirler. Bu, mutlu bir azınlıktan yana, ama geniş halk kitlelerine karşı bir ittifaktır. Ve şehir meselelerinin halli konusunda samimiyetsizdir.**

«Belediye Başkanı Atabey'e sorarsanız, o yanlız adamdır. Çalışmaları engellenmektedir. CHP gurubuna sorarsanız, kendileri iktidar gurubu değil çoğunluk grubudur. Gerçekte bunların ikisi de doğru değildir. Çünkü 1580 sayılı kanun hem belediye başkanının hem de belediye meclislerinin görevlerini ayrı ayrı saymıştır. CHP meclis gurubu, kanunda yazılı bu görevlerle ilgili kararları almak bakımından iktidardadır. Belediye başkanı kendi partilerinden olsa dahi alacakları daha fazla karar yoktur. Belediye başkanı için de aynı durum varittir. Belediye encümeni kendi müdürlerinin elindedir. Üstelik CHP'li üyelerde herhalde gereken yardımı esirgememektedirler. Meclis çalışmaları bunu açıkça göstermektedir.

«Bu arada CHP gurubunun samimiyetsizliğinin bir kaç örneğini de saymak isteriz:

«1 — Boğaz Köprüsü yapılmasına karşı olduğunu söyleyen CHP'nin İstanbul Belediye Meclisi Gurubu, Boğaz Köprüsü ve çevre yolu planlarını kabul ederek, boğaz köprüsünün yapılması yönünde oy kullanmışlardır. (28 Haziran 1968 tarihli toplantı)

«2 — Boğaz Köprüsü ve çevre yolları planlarının iptali için Mimarlar Odası tarafından Danıştay'da açılan dava ile ilgili olarak Belediyemizin mütalaası sorulduğunda, verdiğimiz önergeyle, bu mütalaanın derhal verilmesini ve meclisin boğaz köprüsüne karşı olduğunun açıklanarak Belediye Başkanının vereceği mütalada meclisin bu temayülünü dikkate almasını istedik. Ne var ki, bu önergemiz de CHP'liler tarafından red edildi. (26 Haziran 1969 tarihli toplantı.)

«3 — 21 Haziran 1968 tarihli toplantıda Suadiye - Bostancı yolunun yapılması için bir önerge verilmişti. Bu önergeye bütün CHP'liler müsbet oy kullandılar. Bu yolun encümende yapılan ihalesinde ise, gurubumuz temsilcisinin muhalefetini sürdürmesi sonucunda bir kısım CHP'li üyeler, kendi gurublarının oyları neticesinde encümene sevk edilmiş olan bu işin aleyhinde oy kullandılar. Kullandılar ama bir kere teklif Belediye Başkanlığı tarafından encümene gönderilmişti ve 8 adet müdür oyları ile bu işin gerçekleştirilmesi garanti idi.

«4 — CHP'li imar komisyonu başkanı 3 Ekim 1969 tarihli meclis toplantısında, ana caddelerin ortasındaki yeşil röfüjlerin kenarına yapılan yaya yollarının kaça mal olduğunu sorarken, 441.000 lira tutarındaki bu ihalenin kararında kendi gurubunun encümen üyelerinin de oyu bulunduğunu bilmemezlikten geliyordu.

«5 — İstanbul'un başta gelen meselelerinden biri olan imar konusunda da CHP gurubunun politikası ikiyüzlülüktür.

«Mecliste meydana gelen olaylar da verdiğimiz bu son önergenin görüşülmesiyle başlamış ve kavgayla sonuçlanmıştır. Nedense CHP gurubu arsa satışlarının durdurulması konusunda değil temenni kararı alınması, bu konuda müzakere açılmasına dahi yanaşmamaktadırlar. CHP Gurubu bu konuda nedense çok hassas...

«Meclis içi çalışmaları bakımından da CHP Gurubu samimiyetsiz ve tahammülsüzdür. Belediye Meclisinde 1940'ların faşizmi hüküm sürmektedir. Gurubumuzun söz hakkı çok kere meclis talimatına aykırı olarak gasbedilmektedir. Mecliste çıkan kavga da, CHP'li meclis başkanın usule aykırı olarak gurubumuza söz hakkı vermemesi sonucunda patlak vermiştir. Mecliste belli konularda tabular vardır. Amerikan emperyalizmi sözlerini kullanamazsınız. Söylerseniz zabıtlardan çıkarırlar. Ama öte yandan Belediye Başkanı Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'daki bekçisi 6. filoyu Çanakkale Boğazında karşılar ve gecesini gemilerde geçirir. Ama buna CHP'liler söz söyleyemezler. Siz bu hareketi protesto ederseniz, konuşmanızı zabıtlardan çıkarırlar. Bunlar, istesek de istemesek de, meclisteki gerçeklerdir.

«CHP gurubunun ve Başkanlık divanının bu tutumları ne meclis talimatı, ne 1580 sayılı kanun, ne de anayasa ile kabili teliftir.»

Siyasi parti kurmağa hazırlanan Necmeddin Erbakan

büyük sermaye arasında şiddetli bir çatışma yaratması önlenememiştir.

Nitekim, Demirel, **«Yetki Kanunu'nun iptalinden maksat, iktidarın itibar kazanmasını önlemektir»** derken, başkapitalist Vehbi Koç, iptal kararından sonra derhal gazetelere bir demeç vererek, bu kararla **«turizm, ihracat ve yatırımlara ait bütün işlerin duracağını»** ileri sürmüş, diğer kapitalistler de kalkınmanın sabote edildiği gerekçesiyle protestolarda bulunmuşlardır.

İptal kararının verilmesinden hemen sonra da, büyük sermaye çevreleri, Anayasa Mahkemesi'nin bir açığını yakalayarak saldırıya geçmişlerdir. Yapılan açıklamaya göre, Ankara Üçüncü Asliye Ceza Mahkemesi, 1963 yılında Türk Parasının Kıymetinin Korunması hakkındaki 1567 sayılı kanunun anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne müracaat etmiştir. Zira bu kanun da, bakanlar kuruluna, kanun kuvvetinde kararname çıkarma yetkisi vermektedir. Ne var ki, o tarihlerde Anayasa Mahkemesi bu itirazı kabul etmemiş, hükümetin kanun değerinde kararlar vermesini anayasaya uygun bulmuştur.

Bu defa alınan karar ise, Anayasa Mahkemesi'nin o zamanki kararı ile çelişmektedir. Şimdi merak edilen husus şudur: 1963 yılında bakanlar kuruluna ekonomik tedbirler alanında geniş yetkiler tanınmasına taraftar görünen Anayasa Mahkemesi, 1969'da verdiği iptal kararını hangi gerekçeye dayayacaktır? Ve ortaya çıkacak çelişki, gerekçede acaba nasıl bir karara bağlanacaktır?

Kalkınmanın özel sektör eliyle, ne kadar yardım edilirse edilsin, gerçekleştirilemeyeceğini ve ancak halkın yönetim ve denetimindeki bir merkezi planlamaya bağlı olarak ağırlığı kamu sektöründe bulunan bir ekonomik düzenin kalkınmayı başlatabileceğini bilen sosyalistler için, bürokratik mekanizma ile büyük sermaye arasındaki çelişki cidden ilgi çekicidir. Aslında büyük bürokratlarla işbirlikçi sermaye takımı arasında, kalkınma modeli bakımından büyük bir anlaşmazlık yoktur. Fakat...

Anayasa Mahkemesi, işbirlikçi bürokrasinin siyasi temsilcisi CHP"nin iktidarda bulunduğu bir sırada çıkartılan bir Yetki Kanunu'nu anayasaya uygun bulmuş, buna karşılık işbirlikçi sermayenin temsilcisi AP'nin iktidarda bulunduğu bir sırada çıkartılan aynı nitelikteki bir Yetki Kanunu'nu reddetmiştir.

Bu durum akla hemen şu soruyu getirmektedir?

Acaba yine işbirlikçi bürokrasinin temsilcileri iktidara gelirse, Anayasa Mahkemesi tekrar aynı hassasiyeti gösterecek midir?

Ve bir başka soru daha: Ekonomik hayatta büyük holdingler kurarak söz sahibi olmaya başlayan bürokrasinin çıkarlarına hizmet eden herhangi bir kararı da Anayasa Mahkemesi bozabilecek midir? Örneğin Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun işine gelmeyen bir kararı aynı Anayasa Mahkemesi alabilecek midir?

Unutmamak gerekir ki, bugün çok güçlü ve büyük bir subay holdingi haline gelen Ordu Yardımlaşma Kurumu yüzde yüz kâr sağlayan teşebbüsler için yabancı sermaye ile işbirliği halindedir. Ve önceki sayılarımızda da belirttiğimiz gibi, Türkiye'de otomobil fabrikası kurmakta olan Renault, bu teşebbüsü için en büyük teminat olarak ortaklık yaptığı Ordu Yardımlaşma Kurumu'nu göstermiştir.

Ve bir başka ilgi çekici gelişme de, Ordu Yardımlaşma Kurumu İdare Meclisi Başkanı General Fikret Elbizim'in, Ankara'daki en büyük vurucu kuvvet olan 28. Tümen Komutanlığı'na atanmış olmasıdır.

Evet bürokratik mekanizma ile büyük sermaye arasındaki bu çelişkinin giderek varacağı sonuç, ya mücadeleyi kıyasıya sürdürmek, yada büyük çıkarlar ortamında eninde sonunda bir işbirliğine, tamamlaşmaya varmaktır.

Görünüş, zamanla ikinci alternatifin ağır basacağını göstermektedir ve sosyalistler bu nokta üzerine hassasiyetle basmak zorundadırlar.

Egemen sınıfların iç çelişkilerinden bir diğeri de, Anadolu işadamlarını temsil etmek iddiasıyla ortaya çıkan Necmeddin Erbakan'ın hafta sonunda işbirlikçi sermayenin partisi AP'ye karşı bir Anadolu Partisi kurmak hazırlığında olduğunu açıklamasıdır. Bu huruç hareketinde milli burjuva niteliğiyle görünmeye çalışan Erbakan, aynızamanda islam ideolojisini de etkin bir biçimde kullanmak, böylece henüz kendi sınıflarının bilincine varamamış, kendi öz ideolojilerini kavrayamamış emekçi kitlelerini de islam ideolojisi perdesi altında kendi saflarına çekmek hesabındadır.

Ne var ki, Erbakan'ın bu huruç hareketini başarıyla sonuçlandırabileceğini sanmak da büyük safdillik olur. Zira Erbakan islam ideolojisinin kavgasını veren çevrelerden umduğu desteği bulamamıştır.

Erbakan Konya'daki büyük başarısını, bir zamanlar Odalar Birliği Genel Sekreteri iken tahsis çıkarttığı bir Konya'lı büyük tüccarın maddi desteğiyle sağlamış, bu zafer 1 milyon liraya mal olmuştur.

İslamcı çevreler ise, Erbakan'ı bütünüyle desteklememektedir. Örneğin Türkiye'de islamcı hareketin merkezini teşkil eden İlim Yayma Cemiyetleri, AP'nin dışında bir politik harekete girişilmesini gereksiz bulmaktadır ve bu konuda Erbakan'a muhalefetlerini bildirmişlerdir.

İslamcı camiada Erbakan'ın en güçlü olduğu grup, Fatih'teki Nakşi Şeyhi Bursalı Mehmet Efendi'nin liderliğini yaptığı İskender Paşa Camii cemaatidir. Prof. Erbakan gibi daha birçok bilimadamları da, bu cemaate mensuptur. Bunlar arasında İktisat Fakültesi'nden Prof. Sabahattin Zaim, DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanı Doçent Nevzat Yalçıntaş, Özal biraderler, Teknik Üniversite'den Prof. Çataklı ve Prof. Kösoğlu ile yine Teknik Üniversite'den bazı asistanlar da vardır.

Ne var ki, Nakşi Şeyhi Bursalı Mehmet Efendi de, Erbakan'ın politikaya atılmasına karşı çıkmış, fakat kişisel ihtiraslarını yenemeyen Erbakan aday ve milletvekili olmakta direnmiştir.

Bugün islamcı çevreler, Erbakan'ı oldukça yalnız bırakmış görünmektedir. Nitekim ümmetçilerin başlıca organı Bugün'de Mehmet Şevket Eygi, basın sayfamızda da görüldüğü gibi, islamcıların bağımsız bir parti halinde ortaya çıkmasına şiddetle muhalefet etmektedir. Ümmetçi gazeteler, seçimde bir kadirşinaslık göstermek üzere Erbakan'ın bağımsız adaylığını desteklemişlerse de, diğer Erbakancı adaylara karşı açıkça AP'yi tutmuşlardır.

Gerek İlim Yayma Cemiyeti'nin, gerek ümmetçi gazetelerin bugün ortaya koydukları yakın hedef, AP'yi ele geçirmek, hiç değilse bu parti içerisinde etkili olmaktır.

Erbakan'ın islamcı ideolojiyi kullanmakta başarısızlığa sürüklenmesi halinde, asıl temsilcisi olmak durumunda bulunduğu Anadolu tüccarını işbirlikçi büyük sermayeye karşı ne derece güçlü bir harekete sokabileceğini ise zaman gösterecektir. Ancak, ne kadar başarılı mücadele ederlerse etsinler, nesnel koşullar dikkate alındığında, tıpkı kapitalistleşen büyük bürokrasi gibi, onların da zamanla işbirlikçi sermaye ile tamamlaşması yada tasfiye olup gitmesi ihtimali oldukça kuvvetlidir.

Erbakan konusunda kesin yargıya varmadan önce sosyalistlerin bu konuda da sağlam bir istihbarata ve sağlıklı değerlendirmelere sahip olmaları şarttır.

Aybar'ın seçim genelgesini teşkilat reddediyor!

12 Ekim sonuçları üzerine Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezi'nin resmi yorumu, 14 Ekim 1969 tarihinde Genel Sekreter Tarık Ziya Ekinci'nin imzasını taşıyan bir genelge ile teşkilata duyurulmuştur.

Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın açıklamalarını ihtiva eden genelgede, bu resmi yorumun toplanacak ilk yönetim kurulunda gündem maddesi yapılması ve üyeleri duyurulması istenmektedir.

Seçim yenilgisini hiçbir şekilde üstlenmemelerini ve hâlâ başkalarını suçlama zihniyetinden kurtulamadıklarını göstermesi bakımından, söz konusu genelge, TİP yöneticileri için tam bir sorumluluktan kaçma belgesidir ve ibretle okunmalıdır:

Aybar'ın seçim sonuçlarıyla ilgili resmi açıklaması şöyledir:

«İlk nazarda halkımızın kendi iktidarı fikrine iltifat etmediği kanısını verebilecek olan seçim sonuçları, aslında halkın yanıltılmış ve iradesinin dış faktörlerle saptırılmış olduğunu ortaya koymaktadır. Gerçekten TİP'in halk arasında hızla tutulması, sömürücü çevreler ve hakim sınıflar arasında telaş ve endişe yaratmıştır. Bu gelişmeyi durdurmak, hiç değilse yolundan saptırmak için çareler aranmıştır. İlk çare, Seçim Kanunu'nun değiştirilmesi olmuştur. Düşünülen ve uygulanan ikinci çare, TİP'in fikirlerini benimser görünüp, aslında dışa bağlı sermayedarlık düzenini değiştirmeyecek olan siyasi cereyanların öne sürülmesidir. Bilindiği gibi, CHP, dış politika ve temel sınıfsal görüşleri hariç, TİP'in sözlerini kullanmaya başlamış, halkın karşısına aldatıcı bir hüviyetle çıkmıştır. Eski ve güçlü bir teşkilata sahip bir parti olduğu için, halkta bu fikirleri daha kısa zamanda ve kolayca gerçekleştirilebileceği kanısı uyandırılmak istenmiştir.

«Türkiye'de bütün emekçi sınıfların din, mezhep ve etnik özellik ayırımı yapmaksızın birleşmelerini ve her türlü sömürüye son vermek için elele iktidara gelmeleri fikrini savunan TİP'e, ezilen geniş halk kitleleri, özellikle partimiz meclise girdikten sonra kulak vermeye başlamıştır. Halkın bu yönelişini yoldan saptırmak maksadıyla bir siyasi parti, alevi vatandaşların yüzyıllardır horlanan bir kitle olmasını sömürerek, onları emekçi camiadan koparmaya çalışmıştır. Keza bugünkü sermayedarlık düzeni içinde Doğu'lu vatandaşların ıstıraplarına son vereceği iddiasıyla, bu seçimlerde başka bir siyasi parti de, aynı işi yapmıştır. Yani Doğu'lu emekçileri, tüm emekçiler camiasından koparmaya çalışmıştır. Bu iki siyasi partinin yanısıra, bir diğer parti de, Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerini büyük ölçüde taklit eden demagojik çıkışlarla bir kısım emekçilerin ve özellikle esnafın özlemlerini istismar etmiştir.

«Bütün bunlar, Amerikan emperyalizmine bağlı hakim sınıfların TİP'in temsil ettiği 2. Milli Kurtuluş ve Sosyalizm mücadelesini yoldan saptırmak için tezgahladıkları çarelerdir. Ve bu çareler, bu seçimde hakim sınıflarca istenen sonuçları vermiştir.

«Bunun yanısıra, TİP'i sol kanattan tahrip etmeye uğraşan bu hareketin, özellikle parti kadrolarında yaptığı tahribat da küçümsenmemelidir. Emekçi halkın TİP'e oy vermemesi için bir kampanya açılmış ve yürütülmüştür. Seçim sırasında teşkilatı faaliyetten alakoyucu çabalar gösterilmiştir.

«Bütün bu nedenlerin birleşmesiyle, TİP"in bu seçimlerde aldığı sonuç menfi olmuştur. Hemen şurasını işaret edelim ki, bu sonuç, Türkiye'de sosyalizmin, ancak ve ancak aşağıdan yukarı, halkın eliyle kurulacağı ve bağımsız bir hareket olarak yaşayacağı hususundaki gerçeği ve bu gerçeğe olan inancımızı değiştirmemiştir. Bu gibi saptırma teşebbüslerini Türkiye gibi bir memlekette olağan saymak icabeder. Halkta kendi iktidarına inanç birikiminin meydana gelmesi sırasında bu gibi saptırma teşebbüsleri olacak ve bunlar aşılarak hedefe ulaşılacaktır.

«Gerçekten seçime katılma oranının yüzde 60 olması, halkımızda uyanışın ve bilinç birikiminin ilk basamağı olarak mütalaa edilmelidir. Halkımızın yüzde 40'ı, dışa bağlı sermayedarlık düzenini, seçimlere katılmamak suretiyle protesto etmiştir. Bu çekimserliğin ikinci basamağı, kendi partisini bütün ağırlığı ile destekleme şeklinde tecelli edecektir. Adalet Partisi ilk bakışta büyük bir zafer kazanmış görünmekte ise de, iştirak nisbeti gözönüne alınınca, seçmen kitlesinin sadece yüzde 31'inin oyları ile tek başına iktidara gelmiş olduğu meydana çıkmaktadır.

«Tarihimizde süregelen tehlikeli dönemin yeni bir safhasına girmiş bulunuyoruz. AP'nin temsil ettiği özel teşebbüs politikası, Türkiye'yi daha çok borca batıracak, daha geri bırakacak ve halkımızın içerden ve dışardan daha çok sömürülüp ezilmesine yol açacaktır. Ne var ki, halkların kendi iktidarı fikri etrafında bilinçlenmesini önlemek mümkün değildir. Halkın bu seçimlerde ustaca oyunlarla yolundan saptırılmış olmasını, geçici bir duraklama olarak kabul ediyoruz.»

Bütün illere ve ilçere gönderilen bu genelge, Aybar ve takımının hiç değilse bir otokritik yapmasını bekleyen parti militanları üzerinde şok etkisi yapmıştır. Hâlâ başkalarını suçlayarak, başka nedenler bularak, kendilerini temize çıkarmaya çalışan Aybar - Ekinci kliğinin bu tutumu teşkilatta büyük tepki yaratmış, ilk olarak İstanbul'da Kartal İlçe Yönetim Kurulu 31 Ekim 1969 tarihli biryazı ile genelgeyi Genel Merkez'e iade etmek suretiyle açık protestoda bulunmuştur.

TİP Kartal İlçe Yönetim Kurulu'nun TİP Genel Başkanlığı'na hitaben gönderdiği yazıda aynen şöyle denilmektedir:

«69/1558 sayı ve 14 Ekim 1969 tarihli genelgede arzedildiği şekliyle ve yönetim kurulumuzun kararı üzere üyelerimize çağrıda bulunduk. 28 Ekim 1969 günü yönetim kurulumuzun üyelerle ortak toplantısında seçim sonuçlarını tahlil eden genelge okundu.

«Genelgenin 5. paragrafında yazılı olan «tamamen iştirak ettiğimiz» sosyalizmin aşağıdan yukarı halkın eliyle kurulacağı gerçeğinin dışında, bütün yorum ve tahlilerinizin gerçekle bağdaşmadığı görülerek, genelgenin reddine Kartal İlçesi üyeleri olarak oybirliğiyle karar veri'di. Bilgilerinize arzolunur.»

Kartal İlçesi'nin bu protesto hareketini diğer ilçelerin de izlemesi beklenmektedir.

İşte, CIA ile işbirliği yapanlar...

Barış gönüllülerini yetiştiren Türk'leri açıklıyoruz!

Emperyalizm adına geri bıraktırılmış ülkelerde ajanlık yapmak üzere görevlendirilen barış gönüllülerinden bir grup...

TÜRKİYE'de Amerikan emperyalizminin başımıza musallat ettiği bir **«barış gönüllüleri»** belası vardır. Bu bela sadece Türkiye için değil, geri bıraktırılmış ülkelerden çoğu için söz konusudur. Bu ülkelerden bir kısmı barış gönüllülerini, gerçek çehreleri ortaya çıktıktan sonra defetmişlerdir. Ama, Amerikan emperyalizminin dümensuyunda sürüklenen iktidarlar, bu profesyonel casusları hâlâ bağırlarına basmaktadırlar.

Hatırlanacağı üzere, barış gönüllülerini ilk defa sahneye çıkartan, Amerika'nın sözde ilerici cumhurbaşkanı John F. Kennedy'dir. Kennedy'nin hazırladığı projeye göre, üniversite bitirmiş kız erkek genç Amerikalılar, Amerika ile ilişiği olan ülkelerde birer **«barış misyoneri»** olarak çalışacaklar ve bu ülkelerin geri insanlarına yardımcı olacaklardı. Kennedy, 1960'ta, daha başkan seçilmeden Michigan Üniversitesi'nde yaptığı bir konuşmada, **«az gelişmiş ülkelerin ihtiyaç duyduğu elemanların temin etmek»** ve bu ülkelere **«mütevazi teknik bilgi yardımı sağlamak»**, oralarda Amerikan sevgisi yaratmaktan söz ediyordu. Amerika'nın aynızamanda işsizlik sorununun gittikçe büyüdüğü bir ülke olduğu da dikkate alınırsa, üniversite bitirmiş gençlerden bir bölümünün mütevazi ücretler karşılığı dünyanın başka ülkelerinde ikişer üçer yıl oyalanmaları, hükümetin istihdam güçlüklerini azaltan bir tedbir olarak da mütalaa edilebilir.

Başkan Kennedy, seçimlerden sonra Michigan Üniversitesi'nde ortaya attığı görüşü gerçekleştirmek üzere kayınbiraderi Sargent Shriver'a görev vermiştir. Yapılan çağrıya ilk anda 30 bin genç katılmıştır. Bunlar hızla çoğalarak Amerikan üniversitelerinde eğitimden geçirilmişlerdir. Gidecekleri ülkelerin dilini, gelenek ve göreneklerini, sorunlarını öğrenmişlerdir. Sonra yapılan ikili anlaşmalar gereğince dünyanın dört bir yanına dağılmaya başlamışlardır.

Barış gönüllülerinin Türkiye'ye ilk gelişleri ise, İnönü iktidarı sırasında, Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin ile Amerika Cumhurbaşkanı Yardımcısı Lyndon Johson arasında alınıp verilen 27 Ağustos 1962 tarihli mektuplardan sonra olmuştur. Bu anlaşmaya göre, iki ülke birbirine karşılıklı olarak barış gönüllüsü yollayabilecektir. Gönüllüler giriş ve çıkışlarında gümrük vergisinden muaf tutulmuşlardır. Proje, taraflara mali külfetler yüklememektedir. Gönüllülerle ilgili bütün konularda Türkiye Hükümeti ABD Hükümeti'ne tam bilgi vermeyi de yükümlenmiştir.

Johnson ile Erkin arasında alınıp verilen mektuplar 14 Ocak 1965'te Millet Meclisi'nde, 2 Nisan 1965'te de cumhurbaşkanınca onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Oylamada sadece altı milletvekili ve bir senatör muhalif kalmıştır. Kanunun Resmi Gazete'de yayınlandığı tarih ise 10 Nisan 1965'tir.

Oysa kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Amerika yurdumuza 12 binden fazla barış gönüllüsü sokmuştur. Yani bunlar kanunsuz olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin hükümranlık hakları açıkça çiğnenerek yurda sokulmuştur. Ve bu kanunsuzluk, bir zamanlar DP iktidarını parlamentodan karar almadan Kore'ye asker gönderdiği için suçlayan İnönü'nün iktidarı zamanında olmuştur!

Türkiye'ye giren bu 12 binden fazla barış gönüllüsü yurdun dört bir yanında 2 yıl, 7 ay, 5 gün kanunsuz olarak dolaşmışlar, köylerimizde kerpiç kesme, hekimlik, ebelik, hemşirelik, toplum kalkınması liderliği ve liselerimizde öğretmenlik yapmışlardır.

Bu arada Amerikalı barış gönüllüsü müfettişleri Warren Fritchard ve David Berler, gönüllülerin tümüyle belli yerlerde toplantılar düzenleyerek işlerin gidişini kovalamışlardır. Bu toplantılarda neler konuşulduğundan hükümetimizin haberi olmamıştır. Kendi öğretmenlerimizin toplantılarını ses alma cihazlarıyla ve sivil polislerle takip ettiren iktidarlar barış gönüllülerinin bu çalışmalarına hiçbir sınır tanımamışlardır. Zamanla devrimci öğretmenler liselerdeki görevlerinden uzaklaştırılmış, yerlerine barış gönüllüleri tayin edilmiştir. Bunların okullarımızdaki sayısı yüzleri aşmıştır.

Barış gönüllülerinin gerçek kimliği, zamanla anlaşılmış, bunların aslında Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) için istihbarat yapmakla görevli ajanlar olduğu çeşitli olaylar ve ele geçen belgelerle tesbit edilmiştir. Bu belgelerden biri, ANT'ın 2 Mayıs 1967 tarihli sayısında yayınlanmıştır.

Pekiyi, bu profesyonel Amerikan casuslarını, Türkiye'ye hiçbir yabancılık duymadan girmelerini sağlayacak şekilde eğitenler kimlerdir?

Barış gönüllüleri, Amerika'nın California Eyaleti'nde Los Angeles şehrindeki Occidental College'de yetiştirilmektedirler.

«Peace Corps Training Program» adı altında uygulanan programa göre üç tür eğitim yapılmaktadır.

1) **Eğitim Çalışmaları:** Sabah saat 8'den 16.30'a kadar barış gönüllüsü adaylarına Türkçe öğretilmektedir. 6-7 kişilik sınıflar halinde yapılan derslerde Türkçeyi aksaksız konuşmaları sağlanmaktadır.

2) **Pratik Çalışmalar:** Burada da Türklere İngilizce öğretmenin yolları, çocuk bakımı ve turizm hakkında bilgi verilmektedir.

Türkiye'de son derece aktif olan barış gönüllülerinin raporları, CIA için başlıca istihbarat kaynaklarından biridir.

3) **Cross Cultural Studies:** Bu bölümde ise, barış gönüllüsü adaylarına halk oyunları, türküler öğretilmekte, Türkiye hakkında geniş bilgiler verilmektedir.

Bu CIA ajanı barış gönüllülerini eğitenler kimlerdir? Bunun cevabı hazindir! Çünkü, barış gönüllülerini eğitenler, ne yazık ki, Türkiye'den gitmiş olan vatandaşlarımızdır.

Birinci grup çalışmaları, doğrudan doğruya Hikmet Sebuktekin adındaki bir Türkiye vatandaşı yönetmektedir. Ayrıca derslerde Hikmet Sebuktekin'in yazdığı **«Amerikalılar İçin Türkçe»** kitabı okutulmaktadır.

Üçüncü grup çalışmaları ise, çok iyi türkçe konuşan, CIA ajanı olduğu çok iyi bilinen Jim Johnson adında bir Amerikalı yönetmektedir. Bu adamın Barış Gönüllüleri Teşkilatı ile olduğu gibi, Türkiye Gönüllü Çalışma Kampları adı altındaki emperyalizme hizmet eden örgütle de ilişkisi vardır.

Barış gönüllülerinin Amerika'da yetiştirilmesinde görev alan Türkiye vatandaşı öğretmenlerden tesbit edebildiklerimiz, Türkiye'deki veya Amerika'daki adresleriyle şunlardır:

AYLA ATAMAN: Yeşiltepe, Blok Evleri, Blok 7, No. 43, Emek, Ankara. Tel: 12 16 29.

ABDULLAH DURUKAL: Tahran Caddesi, No. 29/11, Küçükesat, Ankara. Tel: 17 54 45.

NEVİN İNAL: Kızılırmak Caddesi, 8/3, Akay, Ankara. Tel: 17 61 74

SEYFİ KARABAŞ: Gazi Osmanpaşa Caddesi, No. 1/5, Çeliktepe, 4. Levent, İstanbul.

ÖMER KESKİNOĞLU: (Amerikadaki adresi) Middle East Center, Portland State College, Portland, Oregon 97205, USA.

SUAT KARANTAY: Yaprak Sokak, No. 53/3, Seyran Bağları, Ankara.

ENDER KAYA: Devlet Mah. Deniz II. No. 13., Ankara.

HANDAN KEY: (Amerikadaki adresi) 69 - 05 C Lane, Fresh Meadows, New York 11365, USA.

FARUK LOGOĞLU: Kadirli, Adana. Tel: 27 veya 28.

LEVON MAFYAN: Fırın Sokak, 23/1 D.6, Erenköy, İstanbul. Tel: 55 21 86

NİGAR NİGAR: Cevdetpaşa Cad. No. 374, Bebek, İstanbul. Tel: 63 59 34

AHMET ÖZEN: 14. Sokak, No. 19/8, Bahçelievler, Ankara.

NURAN ÖZKIRIM: (Amerika'daki adresi) Box 5204, River Campus Station, Rochester, N. Y. 14627.

ALİ FARUK SAN: Paris Caddesi, No. 31/7, Kavaklıdere, Ankara.

DR. HİKMET SEBUKTEKİN: Yıldız Blok, D. 19, Garanti Mahallesi, Etiler, İstanbul.

NESİBE TAHTAKILIÇ: Kennedy Caddesi, No. 29/2, Kavaklıdere, Ankara.

OLCAY TÜZEMEN: Sağlık Sokak, No. 37/13, Yenişehir, Ankara.

Bu isimleri Türkiye halkının bilgilerine sunuyoruz!

Özel teşebbüs "sol„u tehdit ediyor !

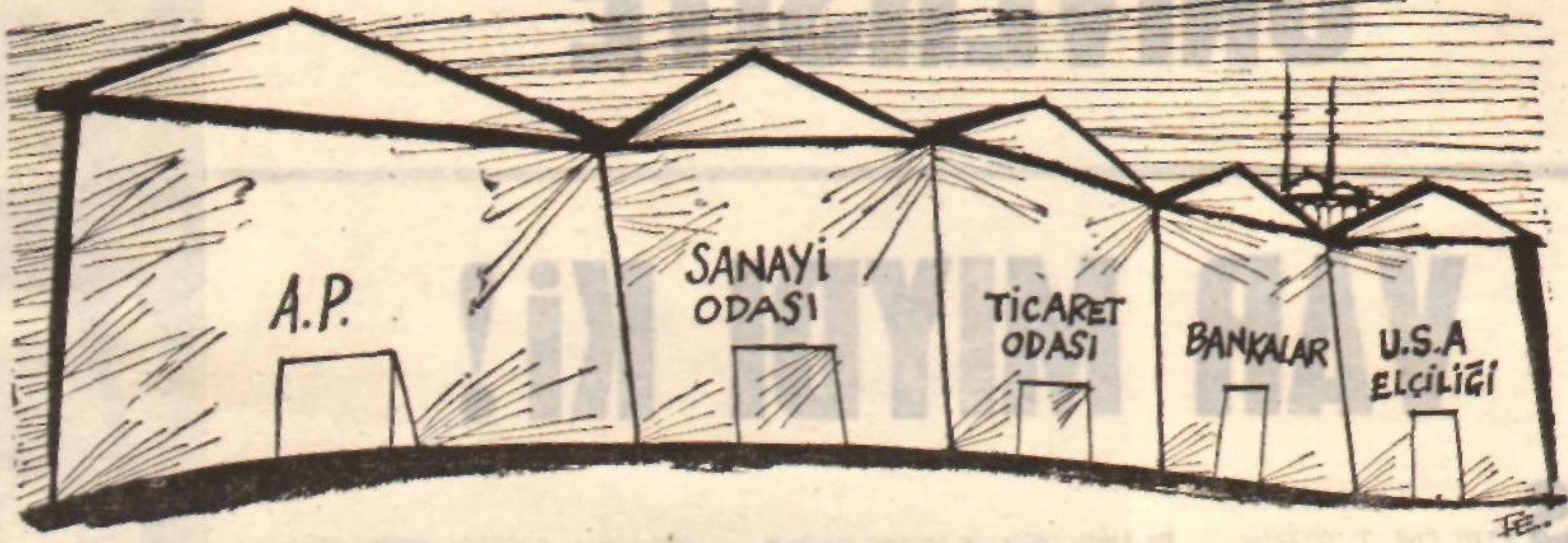
Öğrenci dernekleri «siyasetle uğraştıkları» gerekçesiyle kapatılırken kapitalizmin temsilcisi olan kuruluşlar, çeşitli yayınlar, bildiriler ve genelgelerle, düzenin sürdürülmesi için siyaset yapmakta, fakat bu kuruluşlara göz yumulmaktadır.

Özel teşebbüsün yıldızlarından ve İstanbul Ticaret Odası Başkanı olan Behçet Osmanağaoğlu, bütün Ticaret odaları, Ticaret Borsaları ve Sanayi Odaları'na bir bildiri göndererek **«aşarı akımlarla»** mücadele edilmesini istemiştir. Osmanağaoğlu'nun bildirisinde aşırı sağla ve aşırı solla mücadele edilmesi gerektiği ifade edilmekte, «Sol» için, **«Şimdiki halde pembe renkte görülen solların ileride kırmızıya çalmıyacaklarını kimse temin edemez, bilerek veya bilmiyerek komünist dünyasının emellerine hizmet ettiği muhakkaktır. Aşırı solun hakimiyeti, işbaşına gelmesi Türk ırkının Anadolu'dan sürülmesi demektir.»** denilmektedir.

Osmanağaoğlu «aşırı sağ»dan da söz ettikten sonra: **«Memleketin bugünkü siyasi manzarası karşısında kıymetli Oda ve Borsa arkadaşlarımın daima uyanık bulunduklarını düşünerek seçimlerin Türk milletinin vekar ve olgunluğuna yakışır şekilde ve en ileri hür demokrasiler seviyesinde cereyan etmesine rağmen yine aşırı akımlar üzerinde bir hatırlatmada bulunmayı faydalı»** gördüğünü ifade etmektedir.

Osmanağaoğlu'nun bildirisi şöyle sona ermektedir: **«Bütün Oda ve Borsaların ahenkli, samimi sıkı işbirliği yaparak aşırı akımlara karşı tesirli ve ciddi çalışmalarda bulunmaları ve bu yolda ellerinden gelen her türlü gayreti göstermeleri lüzumunu belirtmek isterim.**

«Memleketimizi ve milletimizi aşırı akımların zararlı etkilerinden korumasını Tanrıdan niyaz ederim.»

SÜLEYMANİYE

Saldırmadan yerinizi bilin!

Mehmet R. ZARALI

TÜRK Solu'nun geçen sayısı çelişkili bir yapının yansıması idi. Son D.G.F. Kurultayı'nda iyice ortaya çıkan iki farklı görüş suni bir birlik içinde gösterilmeğe çalışılmakta, esas ayrılık noktaları saklanmakta, kurultaydaki tartışmaların hangi temel noktalarda döndüğünde söz edilmemekteydi. Kapakta «gerici parlamenterizm iflas etmiştir» sloganı yeralırken, 7. sayfadaki «Dev-Genç Görevini Başaracaktır» adlı yazıda, «Gerici parlamentarizme hayır!» sloganını savunanlar eleştirilmekte, «Gerici Parlamentarizme karşı mücadele, her seferinde işbirlikçilerin iktidarını sandıktan çıkaran Filipin Demokrasicilik oyununa karşı ve Türkiye'de gerçek demokrasinin kurulması uğruna (parlamenter olanaklar dahil) bütün olanaklarlardan yararlanarak mücadele içinde bulunduğumuz şartlarda yanlışlığı defalarca ispat olunmuş ve ancak pek özel durumlarda geçerli sayılacak «Gerici Parlamenterizme hayır!» gibi ancak boykot olarak yorumlanabilecek bir sloganın bir çoklarımız tarafından bir süre olsa bile, benimsenmesi, sosyalist taktik konusunda daha öğrenecek pek çok şeyimiz olduğunu göstermiştir.» denmektedir.

O zaman kapaktaki slogan öteki grupla «barış içinde birarada beraber» yaşamak için mi atılmıştır? Kaldı ki gerici parlamenterizm karşında, ilerici parlamenterizm de bir zafer kazanmamıştır. Gerici parlamenterizm, gerici burjuvazinin elinde bir zafer daha kazanmıştır. İflas eden gerici parlamenterizmi kullanmayı beceremeyen oportünist Aybar yönetimi ve bu imkanları kullanmağa çomak sokanlardır. «En sert, en amansız ve en uzlaşmaz eleştiriler parlamenterizme karşı yada parlamenter aksiyona karşı değil, devrimci olarak parlamento seçimlerinden ve parlamento kürsüsünden yararlanmayı bilmeyen şeflere karşı ve hele yararlanmak istemeyen şeflere karşı yöneltilmelidir.» (Lenin - Devrim Stratejisi - Sayfa 70).

DİĞER yanda, terminoloji kargaşası sürmektedir. Atilla Sarp «Bunun yanı sıra ulusal kurtuluşçu safları bölme amacı güden ve son tahlilde emperyalizme hizmet eden oportünistlerle de uzlaşmaz çelişkimiz var» diyor. Kim oportünist? Hareketi bir küçük burjuva hareketi haline getirenler, ona devrimci önderlik tanıyanlar mı? Şahin Alpay, Aydınlık'taki «Türkiye'nin Düzeni Üzerine» adlı yazısı'nda, «Proleter devrimcileri de, sol kemalistlerin sağ kemalistlere karşı mücadelesini desteklemek zorundadırlar, çünkü ancak sol kemalizmin başarısıyla küçük burjuvazi devrimci bir liderliğe kavuşacaktır.» demektedir. Acaba proleter sosyalistleri, proleteryayı bir yana kor ve ham hayallerle uğraşırlarsa, «proleter sosyalist» adına layık olacaklar mıdır? Gerçekte sağ sapmaya uğramış olanların bu adı taşımaya hakları var mı? Aslında kısa vadeli çözüme yönelik çıkmazlarının kökünde tümüyle ekonomist, evrimci bir görüş yatıyor. «Türkiye bir küçük burjuvalar ülkesidir» demesinler. Zira Lenin de «Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi» adlı ilerdeki analizlerini oturtacağı temel kitapta, Rusya'nın bir küçük burjuva memleketi olduğunu belirtmişti. Fakat ülke içinde ufak meta üretiminin yaygınlığı yanında yapının hızla değişimini, gelişimin hangi çizgide olduğunu ortaya koymuştu. Ama bu «dostlar» gibi, ne onlara öncülük tanımaya kalkıştı ve ne de küçük burjuvaları ürkütürüm, milli cepheyi bölerim(!) diye liberallere, narodniklere karşı sert eleştirilerini yapmamazlık etti.

O zaman «oportünistlik,» marksist - leninist terminolojiyi küçük burjuvazinin hareketine kılıf olarak uydurmağa çalışmaktır. Yani kelimenin tam anlamıyla «fırsatçılıktır» bu. Aybar oportünizmine ve diğer sapmalara karşı mücadele edenleri onunla aynılaştırma kurnazlığını yürüteceksin, hepisini bu suçlama batağında boğacağını sanacaksın ve bunlar bir gün yüzüne çarpılmayacak! Çok yakın günler oportünizmin ne olduğunu gösterecektir. İşçi ve köylü örgütlenmesinin yurt çapında yayılması için hiçbir çaba göstermeden (lafla değil) masa başında milli cephe kurmağa kalkacaksın. İşte budur milli cepheyi bölmek; ilerde kurulacak sağlam milli cephenin çizgisinden sapmasına yolaçacak ortamı hazırlamak, kendilerinin çok sık tekrarladıkları (bu arada kendileri için de hatalarına karşı bir açık kapı bıraktıkları) «küçük burjuvazinin kaypaklığına» milli cepheyi emanet etmek, onlara öncülük tanımak, sosyalist hareketi baltalayıp sırtından hançerlemek, işte ulusal kurtuluşçu safları bölme amacı güden ve son tahlilde emperyalizme hizmet eden «oportünistler». Evet bunlarla uzlaşmaz çelişkimiz vardır.

SONUÇTA bir kaos, kargaşa yaratılmıştır. Ufak gruplar, ferdi hareketler... Hiçbir örgütlü, merkezi hareket yoktur. İşte provokasyonlara, sapmalara müsait ortam. Türk Solu'nun 101. sayısının 7. sayfasındaki «Dev-Genç Görevini Başaracaktır» adlı yazıda da bundan sözaçılıyor. «Öte yandan küçük burjuvazinin bu kadar yoğun olduğu toplumda elbette ki yer yer ve zaman zaman anarşizan eğilimlere de tanık olacağız...»

Peki, bütün suçları küçük burjuvazinin yoğunluğuna dayandırmakla herşey bitecek mi? Bunda bilinç denen olayın, subjektif koşulların önleyici etkisi olmak gerekmez miydi? Kendileri bir zamanlar «Hareket Bereket» sloganını kapaklarında ilan etmemişler miydi? Bu kaosun yaratılmasında kendilerinin de payı yok mu? Uzun süre önce, aktif eylem örneği gösterme tezleri atıldı. Giderek bu fiili yoldan propaganda tezine ulaştı. Kulağımız her sözlere yabancı değil, açıyoruz bakıyoruz «kara kaplı» kitapları, 19. Yüzyıl sonlarında da bu lafları edenler var: I. Enternasyonal'de Marx'ın defterini dürdüğü Anarşistler... Bu grupların halkın kurtuluşu için fiili propaganda yapmak teziyle 1890 dolaylarında yaptığı atılımlar, sosyalist eylemi uzun süre baltaladı. Ve özellikle Fransa'da sosyalist örgüt büyük güçlüklerle karşılaştı. Ve bu en sert eylem biçimini koyanlar arasında nice polis ajanları vardı. Şimdi bir de bakıyoruz küçük burjuva anarşizan eğilimleri marksist - leninist terminolojinin şemsiyesine sığınmağa çalışmakta, blankicilikten lüxemburgculuğa kadar geniş bir alanda at oynatmakta. Bir bakıyoruz (aktüel öncülüğün ötesinde) gençliğe devrimci öncülük tanıma çabaları. Açıyoruz bakıyoruz: Marcuse, Bendit... Bir yanda küçük burjuvaziye, öte yanda gençliğe devrimci öncülük tanıma, fiili propaganda önerileri. İşte küçük burjuva kaypaklığı, işte oportünizm!

TEMEL meselelere hâlâ çözüm getirilmemiştir. Proleteryanın objektif ve subjektif öncülüğü yapamayacağı tezi ne denli doğru? Proleterya hızlı bir gelişim sürecinde değil midir? Bu gelişimin yapısını araştırmak, gelişme çizgisini saptamak ve bunun için de, eylem içinde (yani proleteryanın ekonomik, daha ilerde siyasi mücadelesi içinde) bir örgütlenmeyi bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerini yürütmek görevimizdir. Yani proleteryanın güç haline getirilişi asli görevimizdir. Bu işlev ise işçi - köylü meselesini lafla geçirmekle olmaz. Şimdiye değin bir takım spontane hareketlerin peşinden koşulmuştur. Kendiliğinden olan hareketlerin içinde yeralınmıştır. Sonra bunlar eylem olarak sunulmak istenmiştir. (Tabii kendileri için büyük bir öğrenme fırsatı, yararlanabilirlerse). Giderek Demir - Döküm işçilerinin mücadelesi, sendika seçme hürriyeti için mücadele gibi dar kalıplara sokulmak istenmiş, işçilerin yürüyüşü anti - feodal olarak saptanmıştır. (F.K.F. Kurultayı'nda Pekin adlı bir delegenin konuşmasından).

Bu mücadelenin üstünde hareket nerelere getirilmiş, hangi örgütlenmeler gerçekleştirilmiş, ekonomik mücadeleden politik mücadeleye geçilmesi için ne gibi çabalar sarfedilmiştir? Bir takım olaylara gidilmiş, izlenmiş. Sonra o olaylar oldukları yerde kendi başlarına bırakılmış, hiçbir örgütlenme, haberleşme, v.b. gerçekleştirilmemiştir.

Ayrıca «Dostlarımız»ın örgütlü, disiplinli merkezi çalışma alışkanlığı edinme gerekliği de ortada. İstanbul'da FKF ve İTÜÖB ele geçirildikten sonra hiçbir köklü, hedefe yönelik eyleme girişilmemiş. Geniş örgüt tabanlarının dağılmasına sebep olunmuş. Haraket pasifize edilmiş, hareketin beli kırılmıştır. Üstelik bunlar hareket adına yapılmıştır. Bütün bunların sorumluluğunun omuzlarına yıkılması ise, kendilerini, daha da hırçın kılmış, çocukça, ciddiyetle bağdaşmayan davranışlara, kurultaydaki atılmaya kadar getirmiştir.

ÖNÜMÜZDEKİ görev, ilk ağızda sosyalist hareket içindeki başıboş elemanları toparlamak, bir merkez etrafında disipline etmek, disiplin altına girmeyecek grupları hareketin dışında bırakmak, tesbit olunan, kimsenin de reddetmediği genel doğrular, ilkeler etrafında TİP'in proleteryanın örgütü olabilecek niteliğe kavuşturulması için gerekli örgütlenmeyi ve eğitimi sağlamaktır. Buna paralel olarak da merkez etrafında diğer işçi ve köylü örgütlenmelerini gerçekleştirmek, bu arada örgütlenmenin yeni güçlerin eylem içinde kazanılacağını unutmadan ekonomik mücadele veren kuruluşları da doğru bir devrimci çizgiye, yani politik mücadeleye çekmek, yeniden örgütlemek ve eğitmek zorunluluğundayız.

«Dostlarımız» genel doğruların kalıplarının içini gerçek devrimci özüyle doldurma zorunda kalacaklardır. Sapmalarının onları götüreceği yerler, umarız, dönülmez yerler olmaz, devrimci potansiyelin buralarda harcanmasına, proleteryanın devrimci mücadelesinin bir çizgi daha geride kalmasına yol açmaz...

ÜNİVERSİTE VAR MIYDI Kİ!

SAYIN Prof. Tarık Zafer Tunaya'nın 20 Eylül 1969 tarihli Milliyet Gazetesi'nde **«Üniversite Var mı?»** başlıklı bir yazısı yayınlandı. Sayın hocamız, bu yazısında, özellikle İstanbul Üniversitesinin içler acısı durumundan yakınarak, böyle bir kuruluşa artık **üniversite** denilemiyeceği, yarının üniversitesinin kurmak zorunluluğu içinde bulunduğumuzu belirtiyor. Tunaya çok doğru bir biçimde gerçekleri tesbit edip, gösteriyor. Fakat, yine de, cevaplandırılması gereken bir soru kalıyor ortada: Üniversite eskiden vardı da, sonradan mı ortadan kalktı, yoksa zaten yoktu da biz mi, yavaş yavaş, bunun bilincine varıyoruz? Bu açıdan, üniversitelerimizin bugünkü durumunu gerçeklere en yakın bir biçimde tesbit edebilmek için, soruyu **«Üniversite var mı?»** şeklinde sormaktansa, işin başına gidip **«Üniversite var mıydı?»** diye sormak çok daha yerinde olacaktır.

Ortaya atılan bu sorunun cevabını verebilmek, geniş ölçüde, üniversitenin kuruluşundan bu yana niteliklerini tesbit etmeğe ve üniversitenin gelişimi ile sosyal ve siyasi yapı gelişimi arasındaki ilgiyi kurmağa bağlı. Bugün daha gerçek olarak ortaya çıkıyor ki, üniversite düzenden bağımsız, ondan etkilenmeyen bir kuruluş değil. Düzenin yapısı, zorunlu olarak üniversitenin niteliklerini de etkiliyor. Öyleyse, ünivirsitenin niteliklerini tesbit edip bir sonuca varabilmek için, düzensel gelişim ile olan paralelliği de kurmak zorunlu.

1933 yılında, **«Bizans kafasını yıkmak, Osmanlı zihniyetini gömmek amacıyla»** yapıldığı ileri sürülen üniversite reformu, yeni üniversiteyi kurma işlemi, gerçek, demokratik, halktan yana, her türlü bilimsel gerçeğe açık, çağdaş eğitimi gerçekleştirebilen bir üniversitenin temelini atabilmiş miydi? Bu üniversite, bilimsel gerçekleri, hangi sosyal sınıfın yararına ve hangi sosyal sınıfın aleyhine olursa olsun cesaretle ortaya koyabilecek miydi? Bu üniversite, Türkiye'nin sorunlarını dert edinip, gerçeklerini ortaya çıkartabilecek, sorunların çözümyollarını gösterebilecek, Türkiye'nin dünya ilişkileri içindeki yerini ve muhtemel gelişimlerini tesbit edebilecek, gereğinde vardığı sonuçları siyasi iktidara karşı da korkusuzca, bilimsel güvenine dayanarak savunabilecek bir üniversite miydi? Bu soruların üstünkörü bir düşünülmesi dahi, **«hayır»** şeklinde cevaplandırılabilmesi için yeterli olacaktır. Bunca yıl sonra, söz konusu sorunlarla ilgili daha bir avuç bir ürünün dahi bulunmayışı ve daha üniversitenin kuruluşundaki sınıfsal yapısı, **«hayır»** cevabını verenleri haklı çıkartacak nedenlerdir.

1933 yılında üniversite kurulduğunda, bu üniversitenin kadrosunu meydana getirenler kimlerdi? Çoğunluğu Türkiye'nin bütün olumsuz koşullarına rağmen Türkiye'de ve yabancı ülkelerde okuyabilmek imtiyaz ve imkanına kavuşmuş egemen sınıf mensupları yada egemen sınıfların lutfu üzerine bu sınıfın koltuğu altında okuyabilerek, kendi sınıfına sırt çevirmiş, sınıf değiştirmiş kimseler. Bu kişiler, dönemin egemen tabakası, bürokratlarla kaynaşmış, bu sınıfın refah ve imtiyazlarından pay alan, bürokrat sınıfın bütün nitelik ve özelliklerine sahip kişilerdir. Bu açıdan, üniversite kadrosu ile dönemin egemen sınıfı arasında bir çelişki, çıkar çatışması söz konusu değildir. Üniversite kadrosu, çağın koşullarına uygun olarak, biçimsel anlamda verimci, biçimsel anlamda batıcı, kendilerine ayrıcalık sağlayacak biçimde laiktirler. 1933 yılları, Türk Devrimi'nin gerçek amaçlarının unutulduğu, bilinçli bir şekilde dejenere edilmeğe başlandığı yıllardır. Kurtuluş Savaşı'nın ve onu izleyen devrimci çabaların gerçek amacı olan tam bağımsız, antikapitalist, antiemperyalist, batıya bağımsız Türkiye ülküsü unutulmuş, batı taklitçiliğine, devrimin sürekliliği ilkesinin unutulmasına, halkın cahil ve kötü görülmesine yol açan sapmış bir laiklik ilkesine, halka karşıt bir halkçılık romantizmine yerini bırakmıştır. Bürokrat iktidar, bir yandan devlet eliyle burjuva yaratıcı sistemler uygularken, laik bürokrat burjuvazi, halktan kopmuş, halkın inancını kaybetmiş, halktan yana eylemlere faşist bir kafayla karşı çıkan bir nitelik almıştır. Bu eğilim, bu sapma, etkisini aynen yeni üniversitede göstermiştir. Üniversite, 1933 anlayışı içinde devrimcidir. 1933 anlayışı içinde halkçıdır, 1933 anlayışı içinde devletçidir ve en kötüsü 1933 anlayışı içinde batıcı, yani, batı taklitçisidir. Üniversite kadroları, şans eseri hangi dili öğrenmişlerse, o dildeki eserleri Türkçeye aktarmayı, Türkiye'de batı toplumlarına özgü sonuçları tekrarlamayı bilimsel çalışma saymışlardır ve hâlâ 1925 yıllarının tozlanmış kitaplarının satırları arasında bilim yapmağa çalışmaktadırlar. Bu kısaca belirtilen noktalar göstermektedir ki, ünevrsite daha başında, halktan ve Türkiye'nin sorunlarından kopuk, batı taklitçisi, öğrendiklerini Türkiye'ye aktarıcı bir nitelik içinde ve bürokrat sınıfla kaynaşmış, onun bir yandaşı olarak türemiştir. Yıllar içinde üniversitede yeni kadrolar ortaya çıkması, üniversitenin temel anlayışını ve sınıfsal yapısını değiştirmiş değildir. Batı taklitçisi bir bilimsel anlayış için gerekli öğretici kadronun, mesleğe girebilmeleri, yabancı dil bilme şartına bağlanmış ve ancak bu imkanı elde edebilen imtiyazlı kişiler üniversitede yeralabilmiştir. 1950 sonrasında, bütün bürokratlar gibi, üniversite kadroları da refahı kaybedince durum daha da egemen sınıflardan yana pekleştirilmiş ve ancak üniversite üyeliğinin gerektirdiği ekonomik sıkıntılara katlanabilen mutlu azınlıkdan gelenler bu kadroları doldurmuştur. Bu açıdan da, üniversitedeki anlayış, biçimsel devrimcilik, bürokratlık, batı taklitçiliği anlayışından ayrılmamış, bu çizgi dışına çıkmağa çalışanlar elenmiş ve Türkiye'nin dışında, Türkiye'den habersiz yaşıyan bir üniversite geleneği sürdürülmüştür. Bu nedenledir ki, üniversite kadrolarının, egemen sınıflardan gelen veya bu sınıflardan gelmemekle beraber kendi s
nıfına ihanet edip sınıf değiştiren ki
şilerden oluşmuş sınıfsal yapısı genel
likle değişmemiştir.

Doğal olarak, 1950 yılında Türk
ye'nin siyasal hayatında gerçekleşe
degişiklik, etkisini üniversitede d
göstermiştir. 1950'deki değişiklik ger
çekte, Türkiye açısından önemli b
değişimi ifade ediyordu. CHP'nin de
teğiyle gelişen ve savaş yıllarınd
palazlanan burjuvazi kendi iktidarın
kuruyordu 1950 yılında. DP, kendi da
yandığı güçlerin çıkarlarına uygun o
larak, pazar ekonomisine geçiyor, pa
zar ekonomisinin gerektirdiği pazar
lamayı sağlayacak yolları vesair ima
hareketlerini gerçekleştiriyordu. B
Türkiye'nin yeniden sömürgeleştir

PROF. TERZİOĞLU
— İ. Ü. Rektörü —

PROF. KÂZIM ERGİN
— İ. T. Ü. Rektörü —

Masonların rektör adayı seçilemedi!

Hafta içerisinde yapılan seçimler sonunda İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne matematik profesörü Nazım Terzioğlu ve İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne de jeofizik öğretim üyesi Prof. Kazım Ergin seçilmişlerdir.

İstanbul Üniversitesinde yapılan seçimlere doçent ve profesörlerin yüzde 78'i katılmış, Teknik Üniversitede ise bu oran yüzde 90 olmuştur. 425 öğretim üyesinin katıldığı İstanbul Üniversitesi seçimlerinde ilk turda hiçbir aday salt çoğunluk elde edememiş, ikinci turda ise Lütfi Birant 147, Nüzhet Gündoğan ile Fahri Yeniçağ birer oy alırlarken 198 oy alan Terzioğlu salt çoğunluğa ulaşmıştır. Teknik Üniversite seçimlerinde ise Kazım Ergin sekiz aday arasında 78 oy alarak çoğunluğa ulaşmıştır.

Yapılan bazı açıklamalara göre İstanbul üniversitesindeki seçimlerin ilginç yanı Terzioğlu'nun bir anlamda masonların adayı olarak isimlerindirilen Lütfi Birant karşısında ulaştığı başarıdır. Terzioğlu'nu seçimlerde Birant'a karşı destekliyen grup içerisinde bazı ümmetçi eğilimli öğretim üyeleriyle, solcu profesörlerin bulunması olaya bu açıdan bir açıklık kazandırmaktadır.

İktidar yanlısı eski rektör Egeli'nin devamlı öğrenciyle çatışma halinde olmasını da göz önüne alan yeni rektör, seçim sonunda yaptığı açıklamada amacının öğrenci sorunlarıyla yakından ilgilenmek olduğunu belirtmiştir. Böylece ilk açıklamasıyla öğrenciyi bugüne kadar devamlı olarak üniversite unsurları içerisinde kabul etmek istemez bir tutumda olan Egeli'den ayrılığını ortaya koymuştur.

Ayrıca yeni rektör «nimeti hiç olmıyan, mihneti ise çok olan rektörlük görevini cesaretle alıyorum,» diyerek bugün içerisinde bulunulan durumun bozukluğunu kabul eder bir tutumda olduğunu ortaya koymuştur. Yeni rektörlere düşen görev, üniversitenin vazgeçilmez öğesi öğrencileri ve genç öğretim üyelerinin yönetime katılması ve demokratik üniversitenin kurulması yolunda iktidara rağmen bir eylemi sürdürmeleridir.

Çetin ÖZEK

Üniversite bugüne kadar yönetici ve öğretici kadrosuyla egemen sınıfların dümensuyunda yürümüş, halka ve yurt gerçeklerine sırt çevirmiştir.

me sürecinin hızlandırılması anlamını taşıyor ve Türkiye hızla ekonomik bağımsızlığını kaybediyordu. Yeni iktidarın sınıfsal niteliğinin gerektirdiği *ekonomik sistem ise, Türkiye'yi bir* yandan batıya bağımlı kılarken, diğer yandan da enflasyoncu bir mali politikanın yürütülmesini gerektirmişti ve bundan en çok zarar gören de bürokratlar oldu. Sabit gelirli olan bürokratlar paranın değerinin düşmesi nedeniyle eski refah ve imtiyazlarını kaybederken, DP iktidarına salt bu noktadan muhalefete girişiyordu. 1950 - 1960 arasındaki siyasal mücadele, bürokrasinin eski refahını elde etmek ve burjuvazinin egemenliğine girmemek için yürüttüğü kavgadan başka nedir ki? Mücadelenin gerçek nedenini örten, halkı aldatmak için kullanılan perde ise, soyut bir özgürlük, *halkı hiç ilgilendirmeyen, onun* yaşantısına hiçbir etkisi bulunmayan demokratik haklar mücadelesidir. Nitekim, halk bu tezler üzerindeki kavganın tüm olarak dışında kalmış, 1954 yılında yine DP'yi desteklemiş ve ancak 1957 yılında enflasyoncu politika *kendisine de zarar vermeğe başlayınca*, DP'ye karşı çıkmıştır. 1950-1960 döneminin siyasal mücadelesi, tüm olarak halkın biriken artık değerinden pay alma mücadelesidir, yoksa, Türkiye'nin sömürgeleştirilmesi, bağımsızlığını kaybetmesi gerçekleri, halkın sorunlarını çözümleme konusunda, muhalefet ile iktidar arasında bir düşünce, sistem, çözüm yolu çelişkisi yoktur.

1950 - 1960 döneminin egemen sınıflar arası, soygundan pay alma mücadelesi içinde, bürokrasinin bir uzantısı olan üniversite de yerini almıştır. Bütün bürokrat kadrolar gibi üniversite de, 1950 sonrası enflasyon döneminde, refahını ve imtiyazlarını yitirmiştir. Bu nedenle de, 1950 yıllarını izleyen bir kaç yıl içinde, biçimsel özgürlüğün savunucusu olarak üniversite de bürokrat muhalefetin yanında yerini almıştır. Üniversite aydınları, içinde bulundukları ekonomik zorluklar nedeniyle iktidarı suçlayıp, ona karşı çıktıkça, iktidar salt aydınların yararlanabildiği özgürlükleri kısıtlamış ve *üniversitede* **«özgürlükler elden gitti»** tezivle piyasaya çıkmıştır. Üniversite Türkiye'nin sömürgeleştirilmesi sonucunu doğuracak işlemlerde hiç umursamaz, sesini çıkarmazken, halk açısından hiçbir anlam taşımayan soyut özgürlükçülüğün savunusunu yapmıştır. Gerçekde Üniversite, gerçek anlamında bir özgürlüğün değil, kendi sınıf çıkarlarının savunusunu yapmaktadır ve belki de gerçek özgürlüğün anlamını bilmez *bile.*

1950 sonrasında üniversite açısından gerçekleşen değişiklik, yeni bölünmelerin ortaya çıkmasıdır. Bu yıllara kadar, üniversite için klikleşmeler, kişisel düşmanlık, refahtan aynı sınıf içinde pay alma bölünmeleriyken *1950'den sonra bazı üniversite öğreti*cileri, yeni aracı burjuva ekonomik düzeni içinde yerlerini bulmuşlardır. Emperyalizmle işbirlikçiliğe dayanan ekonomik sistem, yeni yeni işletmeleri, iş alanlarını doğurmuştur. Bazı üniversite öğreticileri bu yeni imkanlardan çimlenebilmek, ekonomik refahı bu kez burjuva iktidarın koltuğu altında bulabilmek olanaklarını elde *etmişlerdir.* Türkiye çapında gerçekleşen egemen sınıflar arası çıkar çatışması, aynen, üniversite içinde de oluşmuş, yeni düzende yerini alamayan bürokrat öğretici kadrosu, devrimci, Atatürkçü, özgürlükçü görünerek muhalefeti destekler ve üniversite içinde *çoğunluğu sağlarken, işbirlikçi* burjuvaziye rampalayan azınlık öğretici kadro, iktidarın adamı, tutucu, gerici olarak nitelendirilmiştir. Gerçek devrimci, sol kanat ise, henüz üniversite içinde güçlü değildir ve bir bakıma bürokrat devrimcilerin oyununa gelerek, aynı tezleri *işlemektedir. Bu* çerçeve içinde, üniversite devrimci özgürlük kavgası veren bir kuruluş olarak ortaya çıkmaktadır ve böyle bir aldatıcı görünüş içinde öğrenci ile öğretici kadro arasında bir çelişki yoktur.

Gerçekte, üniversite 1950 - 1960 döneminde siyasi iktidara karşı bütün karşı çıkışlarına rağmen, niteliğini *değiştirmiş değildir. Üniversite, bi*çimsel devrimcilikten kurtulamamış, Türkiye'nin sorunlarına, çözümyollarına eğilmemiştir. Bu dönemde üniversite, üniversite muhtariyetinin kavgasını yapmıştır ve fakat bu muhtariyet isteğinin boş, bilimsel gerçekleri söyleme özgürlüğüne yönelmemiş, sadece bilimi gönlünce piyasaya sürebilmek, zenginlikten pay almak muhta*riyeti olduğunu, 1960 sonrasının muh*tar üniversitesindeki olgular ortaya çıkartmıştır. Sömürgeleşmenin hepten hızlandığı bir dönemde, üniversitenin buna ses çıkarmayıp, Türkiye'nin sorunlarının çözümlenmesi yönünden, sadece çift meclisin, Anayasa Mahkemesi'nin, kurulmasını, *nisbi temsil u*sulünün kabul edilmesini çare olarak göstermesi dahi, üniversitenin çağdaş bilimsel gelişimlerden, Türkiye'nin yapı ve sorunlarından, sorunların çö*zümyolları ile ekonomik sistem* arasındaki ilişkilerden ne derece habersiz olduğunun, perişanlığının ve sadece kendi sınıfsal nitelik ve çıkarları uğruna DP iktidarına muhalefet ettiğinin, hâlâ batı taklitçiliğinden kurtulamadığının kanıtıdır. Bu noktanın *tesbiti, 1950-1960 arası üniversitenin* özgürlük kavgasının gerçek yönelişlerinin belirlenmesi, 1960 sonrasının bazı çelişik görülen davranışlarını yorumlayabilmek için önemlidir. Üniversitenin özgürlük kavgasının Türkiye sorunlarından kopuk, üniversitenin kendi çıkar kavgası olduğunu göremezsek, 27 Mayıs öncesinde öğrencileri eyleme iteleyenlerin 27 Mayıs sonrasında öğrenciyi üniversite bahçesinde polise neden dövdürdüklerini, 27 Mayıs'ı izleyen günlerde üniversite bahçesinde kahramanlar gibi gezip, öldürüldüğü rivayet edilen öğrencilerin cesedini bulmak için mezarlık açanların, Yassıada'da gönüllü çalışanların *bugün üniversiteye polisi* çağırıp öğrencilerinin vurulmasını sağlamağa, devrimci öğrencisini polise ihbar edip yakalattırmağa, öğrenci hareketlerini suçlamağa neden bu denlü gayret gösterdiklerine şaşıp kalırız. Halbuki, 1950 - 1960 devrimciliğinin *bir* aldatmaca, *bir* çıkar kavgasını örtücü perde olduğunu bilirsek, bugün üniversitede iktidarı ele geçirmiş bu kişilerin, öğrenciyi öldürtmek yolundaki tutumlarının, kendileri açısından hiç de çelişik olmadığını görebiliriz. Bu kişiler 27 Mayıs'tan önce de çıkarlarını savunuyorlardı, şimdi de. Değişen sadece devrimcilik ölçüsü, gençliğin devrimci kavgasının yönü *ve çıkarları sürdürmek için* izlenmesi gereken politikadır.

27 Mayıs 1960 hareketi, devrimci gençlik hareketinin sonucu olarak doğmuş ve bugünün sorumlu yöneticisi durumundaki birçok öğretim üyesi de bu hareket içinde yer almıştır(1). 1961 Anayasası'nın temel görüşlerini tesbit eden de üniversitedir ve 10 yıl *süreyle savundukları biçimsel* demokrasinin gereği olan kuruluşlar, çift meclis, anayasa mahkemesi v.s. bu anayasa içinde yer almıştır. Batının gelişmiş kapitalist ülkelerinin, iç sömürüden bir ölçüde vazgeçip, dış sömürünün sağladığı zenginlikle gerçekleştirebildiği sosyal haklar, klasik özgürlükler sentezini(2) getiren anayasa, batıdan aktarmacılığının, batı taklitçiliğinin *olduğu kadar, bürokra*siye en büyük güvenliği getirmek açısından da bir örnektir. Batı taklidi anayasanın en orijinal batı örneklerine benzemeyen yönü de, bürokrasiye getirdiği teminat olsa gerektir. Üniversitenin eseri olarak tanıtılan anaya*sanın, 27 Mayıs'ın hemen* ardından tekrardan iktidara gelen işbirlikçi burjuvazi tarafından uygulanmayacağı ve halkça benimsenmeyeceği de, ta başından belli olan bir gerçektir. Yeniden iktidara gelen işbirlikçi burjuvazi, kendi sınıfının eseri olmayan ana*yasayı, kendi sınıfsal* çıkarlarına aykırı ve bu çıkarlarının gerçekleştirilmesine engel görmüştür. 1950 - 1960 yılında kavga ettiği bürokrasinin zafer ürünü olarak gördüğü anayasayı, işbirlikçi burjuvazi, halka kötüler ve bütün sorunlarının nedeni olarak gösterirken, halk da, anayasanın kendisine getirebileceği şeylerin bilincine ermediğinden ve ermesine de imkan bulunmadığından, *anayasaya ve onun* yapıcısı olarak gördüğü bürokratlara, Üniversiteye düşman olabiliyor. Halk, anayasanın getirebileceği değişimleri elle tutulur, somut bir biçimde kavrayamazken, anayasayı kendi dışında dönen bir olgu, kendisine bir karşı çıkış *olarak kavrayabiliyor. İşbirlikçi* burjuvazi bu şekilde, hem halkın sorunlarının nedenini başka bir kaynağa yükleyebiliyor ve hem de kendi çıkarlarına karşıt anayasayı halka karşıtmış gibi ustalıkla gösterebiliyor. Bu şekilde, anayasaya bazı yeni*likleri getiren ve fakat* bunların getirilmesiyle sorunların çözümleneceğini bilmeyen ve ekonomik sistem üzerinde durmayan üniversite, bir kez daha halka karşıt, halkın dışına, yenik düşmüş oluyor. Gerçekte, üniversitenin 1960 öncesi özgürlük havarileri de, bir süre sonra kendi getirdikleri sistemle çelişik duruma düşecek, yeni anayasanın sağladığı olanaklar içinde gelişen sol devrimcilik karşısında bürokrasinin kapıldığı aynı telaşa kapılacaktır.

---

1) 28 Nisan ve sonrasının gençlik hareketlerini destekleyen bazı öğretim üyeleri, bugün sorumlu yöneticiler olarak günümüzün öğrenci hareketlerini, «Üniversite idaresinin felce uğraması, *bilimsel çalışmaların* aksaması, şiddet hareketi» olarak yorumluyorlar. Aynı yorumu, 1960 öncesinde yapmamaları, doğal olarak, o hareketlerin kendi çıkarlarına dokunmamasıdır. Bugünküler ise, kendi çıkarlarına da karşıdır.

2) İstanbul Üniversitesindeki Anayasa Komisyonunda, bir öğretim üyesinin «sosyal devlet deyip duruyor, sosyal devlet nedir ki, devlet zaten sosyal bir vakıa değil mi,» şeklinde beyanda bulunması, öğretim üyelerimizin bilimsel derecesini göstermek bakımından çok ilginçtir.

Gelecek hafta

Üniversite bir düzen konusudur

Yılan Deri Değiştiriyor !

● YILAN DERİ DEĞİŞTİRİYOR! Bir yanda kırk yıllık zaptiye devleti teorisyenleri ortanın solu yutturmacasını millete yaldızlar içinde sunarken, öte yanda sittin senedir emperyalistlere uşaklık eden namussuzlar ölümlük derecede hasta olan Türk toplumuna YENİ MUHAFAZAKARLIK adı altında kokain reçeteleri, afyon ve eroin tertipleri sunup hızlı ve köklü değişmeler olmazsa kanserleşip ölecek olan bir hastaya uyuşturucu değişimler zerketmek sevdasında!

YILAN DERİ DEĞİŞTİRİYOR!

Bizansın küflü mahzenlerinden çıkıp Osmanlıya yüzyıllarca hizmet eden yılan deri değiştiriyor. Ülkemizde kıtlık - yokluk - açlık - hastalık kol gezerken bin yıllık haplar yepyeni reçetelerle yeniden sunuluyor mubarek halkımıza: Bir yanda ümmetçilerin Muhammedi devleti, öte yanda zaptiye devleti teoricilerinin yeni yutturmacası ortanın solu ve en nihayet burjuvaların yeni muhafazakarlık yutturmacası....

Sosyalistliği ağızlarına bile almayan sözde devrimciler var içimizde: Bir zamanlar bunlar deri değiştiren yılanlarla işbirliği yapılabileceği savını bile ileri sürüyorlardı; zaptiye devletinin döküntüleri ile örneğin... Yılanların deri değiştirdiğini görmezlikten gelen veya göremeyen, şüphesiz iyi niyetli olan bu kişilere sözümüz bizim.

Yılan her zaman yılandır dostlar! Deri değiştirip üzerine çingene pembesi deri geçirip size şirin görünmeye kalksa da yutmayın bu dümenleri...

ENDER KÂMIL BOYACI
(Hukuk öğrencisi - Gebze)

Yünlerimiz Kaça Alınıyor ?

● Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde bilhassa hayvancılık üretimi ile soygunculardan, mal sahibi ne kadar kaçırabilirse ağır aksak geçim sağlanmaya çalışılır. Bu soyguncular anlaşılacağı üzere para sahibi olan devletten bol kredi alanlardır. Doğu halkının hayvanını, sütünü yok değerine aldıktan sonra yününü kaça alır bundan ne kazanırlar onu görelim. Yünün kilosu 650 kuruş ile 850 kuruş arasında değişmektedir. Yani bir yün sahibi bir kilo yünden en çok 850 kuruş almaktadır. Bu 850 kuruşa alınan yünden 2 metre kumaş çıkmaktadır. Hem de kumaşın en iyisi. Bunu kumaş fabrikatörü en azından 70 liraya satmaktadır. 2 metresi 140 lira. Kumaş fabrikatörü iki metre kumaş üretmek için ne harcar onu görelim. Yünün kilosu ona 10 liraya mal olur, diyelim. Bu yünü işlemek için makine masrafı, işçi ücreti dahil elektrik su yakıt parası en çok tarafından 10 lira da buna çıkar. Hepsi eder yirmi lira. 20 liranın karşılığında aldığı 140 liradır. Kazancı 7 kattır. Emekçiyi öyle zorlu bir çemberin içine düşürmüşler ki, yününü alınca soyar sömürürler. Kumaşı satınca gene aynı. Bundan da milyonları kazanarak rezilce yaşamalarını biraz daha rezil duruma getirmektedirler.

YÜKSEL FEYZİOĞLU
(Şahnalar — KARS)

"Heeeeyyyt,, Diyorum Tabandan !

● Kartal'dan Kayışdağ'ın tepesinden sesleniyorum. Sesim yankı yapsın İstanbul'dan, Taşlıtarla'dan, Beykoz Sırtlarından, Zeytinburnu'na. Yankı yapsın sesim, Edirne'den, Kars'tan, Adıyaman'ın aday ağasına dek. Sesim yankı yapsın, Fabrikanın tezgah gürültüleri arasında, sendika kulislerinde duyulsun. Yankı yapsın sesim, kaleminin ucuyla midesini kazıyan sosyalistten, pürosunu tüttüren levanten teorisyenine kadar. Vatanımıza girip azığımızı yiyen besili köpekleri kovmak için, onların buradaki maşalarını kovmak için, ağanın, tefecinin, kasaba kurnazı aracının hesabını görmek için, bu fakir milletin selameti için, gelecek neslin bize bela okumamaları için. Haykırıyorum olanca gücüm ile, sesim yankı yapsın. Beyazıt Kulesi'nden üniversite içine, kulaklarını doldursun öğrencilerin ve hocaların! Yankı yapsın sesim, Taksim Anıtı'ndan, Gümüşsuyuna yarının mimarları, mühendislerinin kafalarına dank etsin, küçük burjuva ayak oyunlarından kurtaralım kendimizi. Hem canım cennette, hem bilmem neyim nerde, misali yürümez bu işler. Anti - emperyalist mücadele ile sosyalizm için mücadele bir bütündür, aksini düşünen ihanet ediyor vatana... Heeeeyyyyt, sesim yankı yapsın İŞÇİ Partisi'nin tabanına; uyansın, silkinsin, kendine gelsin, ırgalasın tavanı, sapır sapır düşürsün çürük meyvaları, ayıklasın kuru dalları, yeniden sulasın SOSYALİZMİN köklerini. Bu ağacın gölgesinde selamet bulacağına inansın bu Millet.

KEMAL KOYAŞ
(TİP Kartal İlçe Başkanı)

Patronlar, göçmenleri nasıl istismar ediyor ?

Emek TAŞKIRAN

SEÇİM öncesi, tozdan dumandan göz gözü görmez olduğu günlerde, Bulgaristan'dan göç yoluyla soydaşlarımız gelmeye başladı. İlk birkaç bölüğün gelişi halk oyuna yansıtıldı. Ağlamaklı, «hamasi», ya da halk oyunu koşullandırıcı bir dizi yazı, röportaj kapladı gazeteleri. Ne haldelermiş de, ne haldelermiş. Özgürlük sözcüğü sözlüklerden çıkarılmış. Sersefil sürünüyorlarmış soydaşlarımız. Amanın bir kurtuluş umudu yanmış ki gökbitiminde, Bulgaristan'daki soydaşlarımızı hop oturtup hop kaldırıyor...

Ki bir bakıma olumlu bir eylem hop oturup hop kalkmaları... Çünkü; daha önce göç yoluyla Türkiye'ye gelenlerin aileleri bölünmüş bulunmaktadır. Toplumun temeli, temel ögesi olan aile uluslararası anlaşmalarla da korunmuş, bir takım yaptırımlar (müeyyide) konulmuştur. Uluslararası hukukta ailelerin bölünmesine karşı çıkılmış, dahası özellikle ailelerin göç yoluyla bölünmesi; bir toplumun, bir halkın, bir etnik topluluğun toptan yok edilmesi anlamına gelen jenosid suçunun bir ögesi sayılmıştır. Gerçek olan, en insansal duygu hiç kuşkusuz ailelerin bölünmesine karşı çıkmaktır. En kısa yoldan da bölünmüş ailelerin bütünleşmesini sağlamak ya da çaba göstermektir... Bulgaristan'dan göç yoluyla soydaşlarımızın ülkemize gelmesinin gerekçesi de, «bölünmüş ailelerin bütünleşmesini» sağlamaktır. Kaldı ki yurdumuza gelen göçmenler yalnızca Bulgaristan'dan da değil. Şimdiyedek Yugoslavya'dan, Yunanistan'dan, Doğu Türkistan'dan, daha başka ülkelerden de göçmen soydaşlarımız gelmişti...

Acaba; ailelerin bütünleşmesi, ya da ulusal bir Türk toplumunun yaşadığı ülkeye gelmiş olmaları, gelenlerin sorunlarını çözümlüyor mu? Göçten sonra çıkan sorunlar nelerdir? Çözümlenmesi çok güç yeni sorunlar doğmuyor mu? Kısaca araştırıp inceleyelim...

I — YERLEŞME :

Yerleşme, yurda gelen göçmenler için ilk önemli sorun. Bir süre göçmen kamplarında bekletildikten, belirli koşullandırma eğitimi uygulandıktan ya da sosyal, siyasal görüşleri saptandıktan sonra yerleşme bölgelerine gönderilmektedir.

Göçmenlerin yerleştirilmesinde ilk ele alınan sorun konut sorunu olmaktadır. Devlet eliyle yapılan, tüm sağlık koşullarına uygun, modern sosyal konutlar; uzun süreli, çok düşük aylık borç ödemeli olarak göçmenlere dağıtılmakta bu soydaşlarımız ilkin konut sahibi yapılmaktadır...

II — ÜRETİME KATILMA:

İkinci ele alınan konu ise göçmenlerin bir üretim ögesi olarak, üretici olmalarını sağlamaktır. Genel olarak uygulanan yönetem şöyledir:

a) Göçmen ailenin üretime katılabilecek yaşta olanları, geldikleri ülkede tarımda çalışıyorlarsa, burada kendilerine toprak verilmektedir ki çoğu kez bölgenin en verimli topraklarıdır göçmenlere verilen yerler. Ayrıca bunun yanında tarım araç ve gereçleri sağlamaları için de tüm olanaklar yaratılmaktadır...

b) Göçmen ailenin üretici durumda olanları «küçük esnaf»sa mesleklerini yürütebilmeleri için dükkan, atelye, takım - tezgah ve işletme için en uygun koşullarla kredi sağlanmaktadır.

c) Göçmen ailenin çalışabilir yaştakileri meslekli ya da mesleksiz emekçiyse, bunlar işyerlerine öncelikle alınmaktadır.

III — YEREL SORUNLAR:

Göçmenler yerleşme bölgelerine yerleştikten sonra, yerli halkla aralarında bir sürtüşme sürgit doğmaktadır... Nedenlerini şöylece saptayabiliriz:

a) Ülkemizde; «10 bin aile (ortalama 50 bin kişi) mağara ve çadırda», «30 milyon nüfusun %70'i sağlık koşullarına uygun olmıyan konutlarda otururken; ulusal gelire henüz hiçbir katkısı olmıyanlara devlet eliyle konut sağlanması bitmez tükenmez sürtüşmenin ilk kaynağı olmaktadır.»

b) Ülkemizde; 500 bin aile hiç topraksız, 773 bin aile 1 ilâ 20 dönüm toprakla geçinmeye çalışırken, kısacası çiftçi ailelerin yüzde 84'ü ancak ekilebilir toprakların % 39'unu paylaşırken komşu tarlada saban tutmamışın topraklandırılması sürtüşme ve kavganın bir başka kaynağıdır.

Ki çoğu kez yerli topraksız köylü yada çiftçi, bir süre sonra topraklandırılarak üretici duruma getirilmiş göçmen ailenin yanında ırgat olarak çalışır duruma gelmektedir.

c) Yeter kredisi olmadığı için dükkanını kapatarak emekçi durumuna gelen esnaf, kendi yerinde, bir göçmen esnafın yer tutar olduğunu görünce uzlaşmaz bir ayrılık boy göstermektedir.

Ki gerek topraklandırılan çiftçi göçmen aile gerekse esnaf göçmen aile kısa zamanda kaynaklarını geliştirmekte, ekonomik gücünü artırmaktadır. Çünkü tarım gelirleri aslından vergilendirilmemiştir. Esnafların ödeme durumunda oldukları vergiyi ise göçmen esnaf ödemez. Bir yasayla göçmenler 5 yıl vergiden bağışık (muaf) tutulmuşlardır...

d) Bir başka yerel sorun toplumsal ilişkiler alanında doğmaktadır. Bu üst yapı sorunlarından çıkan sürtüşmelerde bile, çoğu kez öteki sorunlarda olduğu gibi, iş suç işlemeye kadar gitmektedir.

Bunları şöylece sıralamak olasıdır.

Gelenek görenek ayrılıkları. Kadın erkek arkadaşlığı konusundaki anlayış farkı. Giyim - kuşam konusundaki görüş, anlayış ve alışkanlık farkları. Bunlar ya da çeşitli nedenlerle

Aile bütülüğünü korumak gerekçesiyle göçmen kabul eden iktidar, Almanya'ya göçen Türklerin aile bölünlüğünü de düşünüyor mu?

Bulgaristan'dan gelen göçmenlerden bir grup... yedek işçi ordusu!

Göçlerin perde arkası

BÜYÜK HAYALLERLE GELEN GÖÇMENLER — Türkiye'de aradıklarını bulabiliyorlar mı? —

yerli ailelerle göçmen ailelerin kız alışverişi yoluyla kaynaşamaması. Gelişin üzerinden bir süre geçtikten sonra doğan yurt özlemi, doğduğu yer özlemi dolayısıyla göçmenlerin sık sık geldikleri ülkeyi ya da ili arar olmaları, ansımaları.

Ki bu üst yapı sorunlarını, ünlü Macar kadın yazarı Földes Jölan, «Balık Tutan Kedi Sokağı» adlı, armağan kazanmış, ünlü romanında gerçekten büyük bir ustalıkla dile getirmiştir...

IV — EMEKÇİLERİN SORUNLARI:

Asıl acı güldürü emek pazarında oynanmaktadır. Ekonomik dar boğazlar, tarım alanındaki olumsuz gelişmeler, nüfus artışı işsizliği hızla çoğaltmaktadır. Bu hızlı artış ortadayken ve iş gücümüzün altında biri (ortalama 250 bin kişi), işsizlikten ötürü yurt dışında çalışma gerekçesi ile bir çeşit göçe zorlanarak, ailelerin bölünmesi pahasına bu işe göz yumulurken, son derece insansal bir gerekçeyi; ailelerin bütünleşmesi gerekçesini kullanarak yurda göçmen getirmenin arka yüzünde yatan başka gerçekler yok mudur acaba?

Konuya ciddiyetle ve yurt gerçekleri açısından eğilinirse şu gerçeklerle karşılaşırız...

1 — Göç yoluyla soydaşlarımızın yurda getirilmesi kapitalist iktidarların birçok yönden işine gelir. İlki göçmenlerin, yurda daha önce gelmiş yakınlarının, oylarını kazanmak. İkincisi, kapitalist sınıfın temsilcisi olan iktidarları ayakta tutan, dahası kendini yaratan sınıfa ucuz emek sağlıyarak aldığının karşılığını ödemektir... Öte yandan yerli halkı sosyalist bilinçlenmeye karşı koşullandırma için göçmenlerden sürekli yararlanılmaktadır.

Koşullar ne olursa olsun, her işte çalışmaya hazır, belirli bir emek gücü iş pazarında hazır beklemektedir. Kendi ağızlarından aktaralım: **«Mustafa Hasan: Tırgovş'de toprakta çalişirdim. Türkiyede iş bulacak mıyım? Ben de kadınım da her işe gireriz...»**, **«Zait Şerif Mehmet ile eşi: Ev de yaparız, kömür de çıkarırız. Ne iş olursa olsun çalışırız.»**, **«Dralfa'lı Mustafa Ali Hasan: Çiftçilik de, arıcılık da, hayvancılık da yapabilirim. Kadınım, çocuklarım, kızanlarım her işi yaparız. Bu kadar Bulgara hizmet ettik, birazcık da Türke çalışalım.»**... İşte emek pazarında her işi yapmaya hazır haraç - mezat emek gücü! Kapitalist sınıf bundan yararlanmıyacak mı? Hem de nasıl!.. İşe almada göçmenlere öncelik tanınmasında emeğin ucuzluğu ve yoğunluğu yanında başka nedenler de var...

2 — Göçmen işçi çalıştırmanın işverenler açısından yararları şunlardır:

a) Göçmenlerin çoğu yeterli ölçüde Türkçe bilmez. Hele genç yaştakilerin çoğu hiç bilmez. Bundan dolayı, en ağır koşullarda da çalışsalar şikayet edemezler. Yerli işçilerle ahbablık ederek, konuşarak zaman kaybetmezler. Çalışma saatlarının tümünü işine verir. Emek gücü yoğundur. Yabancı olma duygusunun baskısıyla herşeye boyun eğer.

b) Sendikalara üye olmaz. Örgütlenmez. İlkin yeterli dil bilmediği için, onları örgütleyecek sendika görevlileriyle anlaşamazlar. Öte yandan göçmen kamplarında sendika, siyasal parti ya da başka bir takım kültür örgütleri hakkında göçmenlerin kulaklarına bazı öğütlerin üflendiği çok olasıdır. Örneğin, özellikle kesif sanayi kuruluşlarının bulunduğu İstanbul ve yöresi işyerlerinde sendikalaşmaya ilk karşı çıkanların göçmen işçiler olduğu, üzerinde çalıştığımız bir özel araştırmayla saptanmıştır...

c) Sendikalaşmamanın bir başka nedeni daha var. Göçmen işçiler yerli emekçilerden farklı ücret almaktadırlar. Şöyleki: Aynı ücreti almalarına karşın, göçmen işçinin eline yerli işçiden daha çok para geçmektedir. Çünkü yasayla saptanan süre vergiden bağışıktırlar. Sendikalara üye olunca bu olanağı yitirecekleri korkusu var bir bölügünde. Bir bölüğü farklı ücretin çekiciliğiyle örgütlenme gereği duymuyor.

d) İşverenler, göçmen işçilerden genellikle grev kırıcı yedek güç olarak ta yararlanmaktadır.

e) Bir başka gerçek: Bazı yerlerde göçmen işçilere daha düşük ücret, verilmektedir. Ama sonuçta, vergi bağışıklığı dolayısıyla, yerli emekçilerle ellerine geçen para eşit olmaktadır. Bundan da işverenler ucuz emek çalıştırarak yararlanmış oluyor.

f) Göçmenler çoğunca sosyalist ülkelerden kabul edilmektedir. Ki özellikle gelenlerin büyük bir çoğunluğu ya yaşlı ya da çocuk. Bu işte duygusal yön de gözönüne alınıyor. Yaşlılar tutuculukla sosyalist düzene karşı. Çocuklar ise sosyalist bilinçten yoksun. Gelişin üzerinden bir süre geçip te göçmenler yörelerine alıştılar mı, rahat konuşabilir oldular mı; işyerlerinde yerli emekçilerle ahbablık kurulması doğaldır. O zaman **«bir komünizm mezalimi, bir sosyalizmi kötüleme»** edebiyatıdır başlıyor ki deme gitsin. Böylece işçilerin sınıf bilincine, siyasal bilince ermeleri, dolayısıyla işbirlikçi sarı sendikalar dışında örgütlenmeleri engelleniyor. Bilinçlenmeye karşı kalın duvarlar çekiliyor. Eh bunlar kapitalist sınıf için az çıkar mıdır? Bir taşla kaç kuş vuruluyor. İşe almada kuşkusuz öncelik tanınır göçmen işçiye. Kaldı ki göçmenler aynı beyin yıkama işlemini evlerinde, mahalle komşularında da sürdürüyorlar...

İşçilerimiz yurt dışına giderek aileleri bölünürken buna göz yummak, öte yandan aileler bölünüyor gerekçesi ile göçmen getirmek yüzeyde değerlendirmeyle «perhiz - lahana turşusu» tekerlemesidir. İşin gerçeğine inince saptanan gerçekler ve nedenler ileri sürülen gerekçeyle çelişmektedir. Kısacası, göç anlaşmasının gerekçesinin yalnızca uluslararası hukuka saygı, ya da yüksek bir insansal duygu olmadığı bir gerçek oluyor. İleri sürdüğümüz «ailelerin bütünleşmesini sağlama» gerekçesinin arka yüzünde başka nedenlerin bulunduğu tezimizi, göç anlaşmasının bir maddesi de güçlendirmektedir. Anlaşmaya göre **«Bulgaristan'da komünist partisine üye olduğu saptananlar geri yollanacaktır.»** Böyle bir eyleme girmiş kişinin ailesinin bölünmüş olması bir anlam taşımamaktadır. Oysa ülkemizde komünist eylem suçtur. Kuşkusuz cezasını da çeker, böyle bir suç işlerse...

İşsizlikle, ya da yarı göç, tam göç yoluyla işçilerimizin emek güçlerini yadellere satmaya gitmeleriyle doğrudan doğruya ilgilenmeleri gereken sendikalar rahat bir susuş içindeler. Sendikaların örgütlenmesini engelleyici yukarıda sıraladığımız sorunlardan ise sendikaların temelden haberleri yok. Bugünün, ister üst yapı devrimcisi sendika ağaları, ister işbirlikçi «gayrı inkılapçı» sendika ağaları olsun böylesi sorunlar üzerinde durmaktan çok uzaklar... Gerçek şudur ki: günün sendika yöneticilerinin sendikacılık görüşü, makam koltukları, çok yüksek aylık ücret aldığı bordro sayfası ile özel makam arabalarının rahat koltuğu üçgeniyle sınırlanmaktadır.

Bu gidişle emekçiler kendi içlerinde yaratılan yapay çelişkinin bedelini; sömürülecek işyerlerinde birbirlerine düşerek, sendika örgütlerinde bir bürokrat tabakayı besleyerek daha uzun süre ödeyecekler demektir. Gerisi kendi kendimizi aldatma olur...

Çalışma gerekçesiyle yurt dışına giden, yarı göç ya da tam göçe zorlanmak şekliyle, işçilerimizin ailelerinin bölünmesi uluslararası hukuka aykırı değil mi? Anayasa düzeni tüm ilkeleriyle işler durumda olmadıkça, Anayasamız eksiksiz tastamam uygulanmadıkça kurtuluş umudu zayıftır...

"*Batı Almanya'da Sosyal Demokratların, küçük bir çoğunlukla ve koalisyonla da olsa, iktidarı ele alması, Nixon'un başkan seçilmesinden yada de Gaulle'ün köyüne dönmesinden daha önemli bir olaydır. Böylece, Almanya, ekonomik üstünlüğü yanında politik üstünlüğünü de kabul ettirmek imkanına kavuşmuştur. Willy Brandt'ın gerçekçi ve Doğu'ya açılmayı öngören politikası, Avrupa'nın geleceği üzerinde önemli roller oynayacaktır. Mark'ın revalüe edilmesi, Brandt'ın cesaretli politikasının ilk adımıdır.*"

Almanya'da Sol iktidar Yeni Bir Dönem Açıyor

Hüseyin BAŞ

BATI Almanya yasama seçimlerinin getirdikleri, başta Avrupa olmak üzere bütün dünyada bir yandan batı ülkeleri arasındaki kompleks ilişki - çelişkiler, öbür yandan da Batı dünyası ile doğu ülkeleri arasındaki ilişkiler bakımından son derece ilgi çekici gelişmeleri haber vermektedir. Hiç kuşku yok, Nixon'un işbaşına gelmesi yada general De Gaulle'ün bir kez daha **«köyünün yolunu»** tuması dahil, son yılların en önemli politik değişimlerinin başında yer almaktadır bu olay.

Willy Brandt'ın Sosyal Demokrat'ları, **40** yıllık bir **«iktidarsızlıktan»** sonra, **«Alte»**nin yirmi yıldır Batı Almanya'nın kaderini elinde tutan geleneksel partisini, Hür Demokrat'ların desteğiyle ve de **«son derece az bir çoğunlukla»** da olsa, kızağa çekmeyi başarmışlardır.

P.—J. Franceschini **«Le Monde»**'da **«Paradoxların Şansölyesi»** adlı yazısında, seçim öncesi yapılan bir kamuoyu araştırmasında çok sayıda Alman'ın Hıristiyan Demokrat'ların Başbakanı Kiesinger'i **«müze müdürüne»**, yada eski ve asil bir müzik aletine .Harp., Brandt'ı ise sokak satıcısına ve Fransızların **«Fakirin piyanosu»** diye adlandırdıkları **«akardeon»**a benzettiklerini naklediyor. Gerçekten de, şimdi çoğu gözlemci, Brandt'ın başarısını, gerçekçi, dinamik, tabulardan sıyrılmış, genç ve zinde bir politika'nın savunuculuğunu yapmasında bulmaktadırlar. Gerçekten de Brandt ve ekibi, Hristiyan Demokratlar'ın Batı Almanya'nın büyük politik meselelerinden hemen hiçbirine sürekli bir çözüm getiremiyen, gelenekçi, tutucu, zamanın politik gelişmelerine ayak uyduramayan, kompleksli politikasına karşı, Almanlara «günün» ve geleceğin koşullarına daha uygun genç ve dinamik bir politika önermişler ve Alman seçmeninin bu yeni **«ses»**e kulak vermesiyle de başarıya ulaşmışlardır. Buna rağmen başarı Sosyal Demokratlar için kolay olmamıştır. Temps Nouveaux'da Daniel Melnikov'un da altını çizdiği gibi, Alman seçmeninin çoğunluğunun, **«Hristiyan Demokratların»** politikasının **«kadük»** olduğu kanısına varmasına ve devletin, C.D.U.'nun tutucu ve gerçekle bağdaşmayan politikasıyla **«normal»** bir biçimde gelişemediği kanısında olmasına rağmen, Federal Almanya'nın seçim sisteminin bazı özellikleri, nüfusu teşkil eden toplum katlarının yapısındaki bir takım özellikler ve hele resmi propagandanın baskınlığı nedeniyle SPD'yi daha geniş dozlarda destekleyememişti.

Gerçekten de yine Melnikov'un işaret ettiği gibi, SPD'nin başarı marjını sınırlayan diğer iki etken de, nüfusun, demokratik düşünceye en yatkın ve aktif kesimini teşkil eden gençliğin seçime katılma yaşının 21 olması nedeniyle, oylamadan uzak kalışı savaş sonrasının getirdiği demografik dengesizliğin sonucu kadın seçmen sayısındaki 3.6 milyon fazlalığın varlığıdır. Hıristiyan Demokratlar'ın propagandası ise, en çok olgunluk çağındaki kadın seçmenler arasında etkili olmuştur.

Bununla birlikte, C.D.U.'nun bu çabaları **«hezimeti»** önlemeye yetmemiş, seçmenlerin çoğunluğu yirmi yıllık **«çıkmaz»** politikasının artık değişmesi yönünde oylarını kullanmışlardır. Öte yanda, hezimetin hazırlanmasında, sosyal ve politik faktörler, tabiatıyla en önemli rolü oynamışlardır. Ekonomik alanda, seçim öncesi özellikle maden ve çelik kesiminde ücretlerin artırılması yönünde patlak veren **«kontrolsüz grevler»** ve işçilerin bu grevler sonunda elde ettikleri başarılar, seçimleri geniş ölçüde etkilemiştir.

Sendikaların tekelci büyük sermaye karşısında işçiler lehindeki bazı kazanç ve hakları, C.D.U'nun yıllardır sırtını okşadığı Yeni Nazi'lere (NPD) karşı emekçilerin seçim boyunca verdikleri etkin mücadelenin yarattığı dayanışmayı da, SPD'nin başarısını hazırlayan etkenler arasında saymak gerekir.

CDU - SPD büyük koalisyonu sırasında Alman ekonomisinde görülen uyanma, 1966-67 krizinin atlatılması, 1968-69 yıllarında sanayi üretiminde görülen artış da, koalisyonun ekonomi bakanı Karl Schiller'in, dolayısıyla, Sosyal Demokratların eseri sayılmaktadır.

Yine Schiller'in **«S.P.D.'nin Essen Kongresi'nde iktidara geldiklerinde emekçilere daha büyük haklar sağlayacağını»** ilan etmesi de, Sosyal Demokratlar'ın başarısını sağlayan unsurlar arasındadır. SPD'nin seçimler arifesinde Alman markının değerinin artırılıp artırılmaması konusundaki tutumu da, hatırlanacağı gibi, gerek içte ve gerek dışta seçimler bakımından önemli roller oynamıştır. Ekonomi Bakanı Schiller'in, Alman markının revalüasyonunu savunması, Sosyal Demokratlar'a içte ve dışta hatırı sayılır prestij sağlamıştır. Melnikov **«Seçim sonrasında Federal Alman Cumhuriyeti»** başlıklı yazısında Schiller'in tezini şöyle izah ediyor:

«Alman tekelci sermayesi, büyük çoğunluğuyla Mark'ın revalüasyonuna karşı çıkmaktadır. Mark'ın suni olarak saptanan eski değeri, tekellere dış pazarlarda geniş olanaklar vermekte ve onlara dünya pazarlarında rakiplerine kıyasla daha avantajlı durum sağlamaktadır. Bir çok kez Amerikan, İngiliz ve Fransız tekelleri, Mark'ın paritesinin yükseltilmesini istemişlerdir. Ama bu istekler, Batı Alman tekelci sermayesinin Alman Sanayi Federal Birliği Başkanı Fritz Berg, büyük para babası bankacılardan Hermann Abs gibi temsilcilerinin direnciyle karşılaşmıştır. Bununla birlikte, kısa görüşlü bu politikanın olumsuz yanları da yok değildir. İlk elde, Mark'ın eski değerinde tutulması, Batı Almanya'nın müttefikleriyle arasını bozuyor, kapitalist dünyanın para piyasasında olumsuz bir havanın yaratılmasına yolaçıyordu. İkincisi, bu durum, Batı Almanya'da bir iç mesele olarak fiyat artışlarını körükleyecek nitelikteydi. Bu iki temel nedenle, Sosyal Demokratlar, Kiesinger'in aksi tezi savunmasına rağmen, ileri görüşlü sanayi erbabının da desteğiyle Mark'ın değerinin yükseltilmesi tezinden yana çıktılar.»

Willy Brandt'ın kabinesi, iktidara geçer geçmez, ilk ve önemli iş olarak ve sözlerini de tutarak, Mark'ın değerini serbest piyasanın da üstüne çıkarıp yüzde 9.29 yükseltti. Schiller'in deyişiyle bu oran **«gözü kapalı bir cüretten çok meselelere gerçekçi olarak cesaretle eğilmenin sonucudur.»** Brandt kabinesinin bu davranışı, Amerika, İngiltere ve Fransa'da son derece olumlu karşılanmıştır. Fransız Ekonomi Bakanı, yeni Alman kabinesinin bu kararını, Fransız endüstrisi için ferahlatıcı olarak nitelemiştir. Dolar, hele Sterlin için de durum bundan farklı değildir. Bununla birlikte, Sosyal Demokratlar'ın bu cesur kararı, sadece batılı büyük dostlarını yada dünya kapitalist çevrelerini memnun etmek için aldıklarını da sanmamak gerekir.

Paul Fabra, Le Monde'a yazdığı bir yazıda, Mark'ın değerlendirilmesine ilişkin düşüncelerini yazdıktan sonra, **«Almanya bundan böyle daha az müreffeh, ama daha fazla zengin olacaktır»** demektedir.

Bu paradoks' yargının, yakından bakıldığında, ayakları tamamen yere basmaktadır. Gerçekten de, Fabra'nın ileri sürdüğü gibi, **«Revalüasyon, fiyat artışlarını frenlemenin yanısıra, Almanlara dışarıdan gelen ürünleri yada aksiyonları daha ucuza maletmesini sağlayacaktır. Alman turisti sınır dışına daha rahat çıkabilecek, seyahatlerinde aynı para ile daha iyi konfor elde edecektir. Dolayısıyla, eskiye kıyasla daha zenginleşecektir. Buna karşılık endüstri dışarıdan daha az sipariş alacak ve belli bir süre eski dinamizmini kaybedecektir. Dolayısıyla da Almanlar daha az müreffeh olacaklardır.»**

WALTER SCHEEL
— Sol ile koalisyon —

Bununla birlikte Alman endüstrisinin verimlilik oranını kısa sürede yeniden artırarak sanayi ürünlerinde başgösterecek fiyat artışını asgariye indirerek dış pazarlarda eski dinamizmi yeniden elde etmesi de ihtimal dahilindedir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Batı Almanya'da Sosyal

YENİ BAŞBAKAN WILLY BRANDT
— Alman politikasında cesaretli adımlar —

Demokratlar'ın iktidara gelmesi olayı, halihazırdaki ve yakın gelecekteki açılımları bakımından, Avrupa ve dünya politikasında yepyeni bir çığırı haber vermektedir. Yeni yönetimin özellikle dış politikadaki eğilimleri son derece ilgi çekicidir. Willy Brandt ve ekibinin Doğu politikası konusunda takındığı *olumlu tutum,* şimdiden Doğu - Batı ilişkilerini olumlu ve umutlu bir yola sokmuştur. Bu eğilimi olumlu saymadan edemeyiz. Ama Brandt ve ekibinin gerçekçi bir politikadan yana olmaları, Doğu Meselesi konusunda ilk kez anlaşmalara giden yolu seçmek istemeleri, Do*ğu - Batı arasındaki temel* anlaşmazlıkları ortadan kaldırmaya yetecek midir? Sosyal Demokratlar, pamuk ipliği niteliğindeki çoğunluk marjlarıyla kendilerinde bu gücü bulabilecekler midir? Ülkeye köklü bir biçimde yerleşen intikamcılar, azılı eski Naziler, nükleer silah*lanma şampiyonları, Doğu* sınırları özlemcileri dünden bugüne güçlerini yitirmişler midir? Birleşik Amerika, Brandt'ın ekonomik gücü ölçüsünde politik güç elde etmeğe yönelen hamisiz politikasına ne dozda kazet verecektir?

Bu soruların sağlıklı bir biçimde cevaplanabilmesi için şüphesiz henüz vakit çok erkendir. Brandt'ın Sosyal Demokrat İktidarı daha emekleme çağındadır. Bununla birlikte yukarıdaki soruların büyük bir bölümü, cevaplarını da, belli ölçülerde, kendi içinde taşımaktadır. İlk elde SPD koalisyonunun Bundestag'taki çoğunluk marjının güçlü bir iktidar için yeterli olup olmadığı sorusu zihinlere takılmaktadır. Üstelik bu marjda Hür Demokratların da yeraldığı düşünülürse yukarıdaki yargıya hak vermemek elde değildir. Kiesinger'in iktidarla kendisini adeta özdeş sanan partisinin, Brandt'la Hür Demokratlar'ın lideri SCHEEL'in koalisyon hazırlıklarına giriştiklerinde, işi bozmak için akıl almaz yollara baş vurdukları, sınır tanımayan iktidar hırsıyla Hür Demokrat milletvekillerine bol paralı idare meclisi üyelikleri teklifleri yağdırarak bu konudaki cüretlerini «rüşvete» kadar vardırdıkları söylentileri - ki bunlar batı basınında geniş ölçüde yeralmıştır- gözönüne alınırsa CDU'nun Brandt'ın ileri atılımlarını bütün gücüyle ve şüphesiz her yola başvurarak kösteklemeye çalışacağı gün gibi ortadadır. Nitekim Kiesinger'in partisi mensupları ilk kez CDU - SPD büyük koalisyonu öncesi, sonra da son yasama seçimleri kampanyası sırasında en seviyesiz biçimlerle suçladıkları sosyalistlerin liderini, bu kez, şansölye olarak Bundestag'ta politikasının anahatlarını açıklarken, özellikle doğu ile yakınlaşma bölümünde, yine seviyesiz bir biçimde «alaya» almaktan geri durmamışlardır.

Öyle anlaşılıyor ki CDU politikacıları Brandt'ın işini her yola başvurarak güçleştirmek kararındadırlar. Bununla birlikte, kanımızca, Mark'ın revalüasyonu konusunda hızlı ve cesur kararlar alan Brandt ve arkadaşlarının, politikalarını, CDU'nun zorlu muhalefetine rağmen adım adım gerçekleştirmeye çalışacakları da bir vakıadır. Ayrıca yeni *yönetimin* doğudan batıya gerçekçi olarak tanımlanan politikasının meyvelerini verdikçe Brandt'ın durumunu hem dışarıda hem de Alman seçmeni nazarında daha da güçlendirmesi ihtimali büyüktür.

Esasen Brandt'ın son seçimlerdeki başarı marjının azlığını çokları talihsiz Büyük Koalisyon denemesinde görmektedirler. Örneğin, ünlü Batı Alman tarihçisi Golo Mann «Eğer SPD büyük koalisyona girmeyip, CDU'yu bütün başarısızlıklarıyla yalnız başına bıraksaydı, seçimlerde ezici bir zafer kazanabilirdi» demektedir. Öte yanda DİE TAT gazetesinin aynı konudaki yargısı da dikkate şayandır. TAT, «Ne yazık ki SPD, CDU'yu tam bir iflastan kurtarmıştır» diyerek, Golo Mann'ın yargısına katılmaktadır. Kısaca, SPD önümüzdeki dönemdeki tutumu, sebatı ve mücadelesiyle gelecekteki seçimlerdeki kesin ve tam başarısını hazırlamak imkanına sahiptir. Bütün mesele, Brandt ve arkadaşlarının önlerindeki güçlüklere rağmen herkesin gerçekçi olarak nitelediği programlarını taviz vermeden, dolambaçlı yollara sapmadan uygulama alanına koyabilmelerindedir. Bu belki güç ama çoklarının teslim ettiği gibi, kazançlı bir yoldur.

Şimdi Willy Brandt'ın geçen 28 Ekim salı günü Bundestag'ta okuduğu hükümet programının ana hatlarını gözden geçirelim. Yeni şansölyenin de belirttiği gibi bu program özellikle dış politika konusunda Hıristiyan Demokrat iktidarının daha önceki - 1966 Martı barış notası, 1966 Aralık hükümet deklarasyonu - angajmanlarından haraket etmektedir. Programın en can alıcı yeri şüphesiz Doğu Almanya'nın bir vakıa olarak tanınması, Doğu sınırları, nükleer silahların yayılmasını engelleyen Moskova Antlaşması'na imza koymak, Sovyetler Birliği ve Doğu ülkeleriyle normal ilişkiler kurmak, Avrupa'da yumuşama gibi bölümleridir. Yeni şansölye Doğu Almanya ile ikili görüşmelere, Sovyetler Birliği ile Berlin konusunda bir masaya oturmaya hazır olduğunu bildirmiş, Polonya ile de Oder - Neiss sınırı ile ilgili görüşmeye girişeceğini haber vermiştir. Bütün bu temel meselelerin bugünden yarına çözüm yolu bulması elbetteki beklenmemelidir. Taraflar arasında bütün bu gelişmelere rağmen temel ayrılıklar mevcuttur. Ayrıntılardaki anlaşmazlıkların sayıları ise hayli kabarıktır. Ne var ki, çözüme doğru adım da atılmıştır. Herhalde bundan sonraki gelişmeler son derece çetin olacaktır. Soğuk savaşın kaynağı sayılan bu bölgede, barışın yolu, ne derece iyi niyetli davranılırsa davranılsın, güçlükler, tuzaklarla doludur. Bütün mesele, yukarıda da belirttiğimiz gibi, her gelişmeyi değerlendirerek sebatla, çözüme, yumuşamaya doğru yürümektedir. Bununla birlikte Batı Almanya'nın muazzam silahlanma makinasını, yirmi yıldır körüklenen intikamcı potansiyelini, nükleer silahlara karşı duyduğu onulmaz açlığını göz önüne alarak da Orta Avrupa'da barış ve yumuşama konusunda fazla da hayale kapılmamak gerekir. Ayrıca Birleşik Amerika'nın, Batı Almanya'da savaş endüstrisini kontrol eden tekelci büyük sermayenin, Alman militarizmini ayakta tutan eski Nazi kumanda heyetinin barış konusunda takınacakları olumsuz tavrın varlığını ve gücünü de gözönünden uzak tutmamak zorunludur. Batı Almanya bugün gerçi resmen nükleer silaha sahip değildir. Ama her gün artan nükleer santralların imkanlarıyla Batı Almanya şimdiden yılda 75 ile 90 atom bombası imal edecek durumdadır. Bu kapasite 1970'de 260 ile 310; 1975'de de 900 ile 1100'e yükselecektir. Öte yanda Batı Alman Ordusu Birleşik Amerika ve İngiltere ile birlikte kimya ve bakteriolojik savaşın hummalı hazırlıkları içindedir. Kısaca Alman savaş makinası dün olduğu gibi bugün de tam randımanla işlemektedir. Ve bu haliyle de barışı ve barış yolunda atılacak adımları en ciddî biçimiyle tehdit etmektedir.

Brandt'ın da, Avrupa'daki yumuşamanın da, barışın da kaderi işte hep bu çetin yoldan geçmektedir. Avrupa'da «detente»'in yolu açılmıştır gerçi. Ama barış henüz yarın için değil.

Bireysel terör hareketleriyle "Halk Savaşı,, arasındaki farklar

Ortadoğu'da Filistin kurtuluş hareketinde son zamanlarda savaş alanı dışında yapılan sabotaj hareketleri de dikkati çekmektedir.

El Anvar Gazetesi muhabiri, bu tür sabotaj hareketleri hakkında Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi liderlerinden Nayif Havatmah ile bir röportaj yapmıştır. Röportaj, El Hürriya Dergisi tarafından da iktibas edilmiştir.

El Hürriya'dan çevirttiğimiz bu röportaj aynen şöyledir:

● Savaş alanı dışında yapılan sabotaj hareketleriyle Filistin Kurtuluş Hareketi arasındaki ilişkiler nedir?

— Bireysel terör ile silahlı halk kitlelerinin devrimci eylemi arasındaki ayırımı ortaya koymak lazımdır. Bireysel terör hareketleri, Filistin kurtuluş hareketini ilerici dünya kamuoyunda zedeleyen eylemlerdir.

Filistin Kurtuluş Hareketi, son günlerde iki türlü eylem sürdürmekteydi:

Birincisi, kurtuluş hareketinin **kökleşmesine ve derinleşmesine dayanıyor ve bu hareketi silahlı geniş kitle hareketi haline getirmeğe çalışıyordu. Bu tür eylem, Filistin'in silahlı halk kurtuluş hareketini yeni bir aşamaya vardırmıştır. Örnek olarak** Kırmızı Kuşak ve Ho Şi Minh Operasyonu **eylemlerini gösterebiliriz. (*)**

İkinci türde ise, bireysel hareketler yer almaktaydı. Bu tür eylemler geniş *bir propagandaya sebep oluyordu.* Şimdi her ikisini gözden geçirelim:

Bu hareketlerin ideolojik kökenleri farklıdır, yani çelişkileri vardır. Kitlesel hareketler, halka inanmak demektir. **Ve çok geniş bir halk kitlesinin savaşa katılması zaruretini gösterir. Halkları geniş bir eyleme iter. Bu da gösteriyor ki, direnme hareketi halktan geniş bir fedakarlık ister. Kitleler, vatanlarının kurtuluşu *için her an canlarını vermeye hazır* olmalıdır.**

Bireysel terör hareketleri, büyük propaganda sağlamalarına rağmen, kitle hareketlerinin yerini alamaz. Hattâ mukayese bile edilemez. Bireysel terör hareketi, Filistin Kurtuluş Hareketini büyük zarara uğratır. Çünkü, bu hareket, halkı kişilerin kahramanlığına bağlamaktadır. Aslında halkın kitle kahramanlığına **bağlanması gerekir. *Bireysel terör, halkı seyirci*** **haline getiriyor ve onu fiili bir katılmadan uzaklaştırıyor. Böylece bireysel bir kahramanlık ortamı yaratıyor. Aslında biz kitle kahramanlığını yerleştirmek istiyoruz. Kitle hareketi, dünyadaki ve yurdumuzdaki ileri güçlerin dikkatini çekmektedir. Bireysel terör hareketi ise, kurtuluş hareketimizi, ilerici dünya kamuoyunda zedelemektedir. Ho Şi Minh ve Kırmızı Kuşak geniş askeri operasyonları, Filistin kurtuluş hareketinde yeni bir aşamadır. Yani küçük operasyonlardan büyük operasyonlara geçişi, daha doğrusu bireysel hareketlere seyirci kalması yerine, bilfiil katılması zaruridir. Bu geniş katılmada, Filistin Kurtuluş Hareketi, bir kitle direnme hareketine dönüşür. Burada görüyoruz ki, kurtuluş savaşı, halk savaşıdır. Kişi kahramanlığından çok uzaktadır. Maddi, manevi fedakârlıklar ister. Ve bu halkın her gün hareketlere sürekli katılması gereğini ortaya koyar.**

Vietnam deneyini örnek olarak alalım. Bu deney, silahlı, sınırlı kişisel sabotaj işleriyle başladı. Ondan sonra daha büyük operasyonlara, daha sonra gerilla savaşına, sonra da geniş halk savaşına dönüştü. Filistin Kurtuluş Hareketi, Vietnam deneyinden ders almalıdır. Çünkü, Vietnam örneği halkı savaşa katmıştır.

Bu katılışın sonunda zafer halkın olacaktır. Vietnam kurtuluş hareketi, cephe dışında Amerika'ya saldırıp hasara uğratabilirdi. Fakat hareket bu tür eylemi işin başında refüze etmiştir. Çünkü bu tip eylemler, halkı seyirci olarak bırakır, fiili olarak katılmalarını önler. Sanıyorum ki, Vietnam kurtuluş cephesi, Filistin kurtuluş hareketinden daha güçlüdür. Bireysel terör eylemini sürdürmek isteseydi, bizden daha iyi başarabilirdi. Fakat o bu işleri ta başından yüzgeri etmiştir. Çünkü ideolojik bakımdan Vietnam savaşı, halkın savaşıdır. Ancak bu şekilde emperyalizmin teknolojik üstünlüğüne ve savaş mekanizmasına karşı zafer kazanılabilir. Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin Vietnam hakkındaki görüşü, bu hareketin derin bir ideolojik temele ve devrimci bir siyasi yapıya sahip olduğudur. Filistin kurtuluş hareketi, Vietnam'dan çok ders almalıdır. Kitlesel operasyonlar, Filistin kurtuluş hareketini kitle hareketine çevirir. Bu gerilla savaşına ve geniş halk savaşına gitmek için bir adımdır. Bu çeşit operasyonlar için çalışmalıyız. Bu, BÜTÜN FEDAİ ÖRGÜTLERİ ARASINDA TEMEL YOL OLARAK KABUL EDİLMELİDİR.

(*) **Kırmızı Kuşak Operasyonu:** 3.9.1969 gecesi Taberya gölünden Lut Gölü'ne kadar uzanan bölgedeki ileri İsrail karakollarına, *stratejik askeri köylerine* ve diğer askeri hedeflere aynı anda 15 gerilla birliği tarafından saldırılmış, sonunda beş devriye askeri öldürülmüş, yedi askeri araç tahrip edilmiş, dört makinalı yuvası susturulmuş, beş gözetleme noktası ele geçirilmiş, birkaç topçu tabyası da tahrip edilmiştir. Düşman 70 ölü ve yaralı vermiştir.

Ho Şi Minh Operasyonu: Ho Şi Minh'in ölüm haberi üzerine yapıldı. Golan tepelerinde 14 gerilla birliği fırtına gibi saldırarak siyonist mevzilerini dağıttılar. Der-Ül Acem Köyü'nü ve El-Kumeyta kasabasını işgal ettiler. Direklere Filistin'in bağımsızlığı için Filistin bayrağı, Ho Şi Minh'in hatırasına da proleteryanın enternasyonal bayrağını çektiler. Gerilla kuvvetleri üslerine iki eksikle döndüler. İsrail'in insan ve malzeme kayıpları büyük oldu.

Öğretmen kıyımının somut örneği

Behzat Ay, nasıl baskıya uğradığını anlatıyor

Devrimci olduğu için oradan oraya sürülen öğretmen ve yazar Behzat Ay, bugün hastanede tedavi altındadır.

BEN, bu yazımda hikayenin bir kişisi olduğum için, ister istemez kendimden sözetmiş olacağım. Bundan ötürü okurlardan beni bağışlamalarını dilerim. Amacım kendimle diyalog kurarak yapılan baskıları anlatmak. Devrimci öğretmenlere karşı sürdürülen yönetmelik dışı haksızlıkları ortaya koymak.

Bir kişiye veya zümreye yapılan haksızlıklar bütün topluma yapılmış sayılır. İnsan olan bunu böyle düşünür.

— Ya benim hikayem nasıl başlar?

— Ulaşım koşulları en güç illerimizden biri olan Siirt'te iki yıl ilköğretim müfettişliği yaptım. Katırla yolculuk yaparak, dağlardan, sellerden aşıyor, kurt sürülerine rastlıyordum. Köyden köye giderken iki kez ölüm tehlikesi atlattım. Görevimi yaparken gördüğüm köylerin konut, ulaşım, eğitim, sosyal, ekonomik görüntüsünü yansıtıcı yazılar yazıp, dergi ve gazetelerde halkımızın yaşayışlarını yansıttım. O günlerde bir de roman yayınladım.

— Peki, sonra ne olmuştu?

— Birgün iki bakanlık müfettişi geldi. İpe sapa gelmez sorular sordular. Soruşturma süresince benim de görevim gereği çok iyi bildiğim soruşturma kurallarını çiğnediler. Uysallık gösterip soruları cevaplandırdım.

— Ne geçti bu uysallığıma karşılık elime?

— Hiç. Yedi ay sonra Bakanlık hakkımda düzenlenen dosyayı içinde satırları çizilmiş romanım ve yazılarımla birlikte Siirt İl idare kuruluna gönderdi.

— İsnat edilen suç?

— Solculuk. İl İdare Kurulu «men-i muhakeme» kararı verdi. Kararı da *Danıştaya* gönderdi. Danıştay ikinci dairesince de karar oy birliği ile onandı. Yani suçlu görülmedim.

— Rahata ermedim tabii?

— Danıştayın onay tarihinden tam onbeş gün sonra Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler Komisyonu, yaptığı toplantıda müfettişlik görevimi kaldırdı ve Erzincan Valiliği emrine ilkokul öğretmeni olarak atadı. Suçsuzluğum onaylandığı halde cezalandırılışımın nedenini öğrenmek için Siirt'ten kalkıp Ankara'ya geldim. Bakan «dosyan İlköğretim Genel Müdürü'nde, ondan öğren» dedi. Genel Müdür Bedri Alagon'a başvurdum. Dosyamı inceledi. Ve «gerçekten cezan ağır olmuş, dosyamın tekrar incelenmesini istiyorum, diye dilekçe ver» dedi. Dilekçeyi verdim üzerine «çok önemlidir, acele-dir» diye yazıp imzaladı. Sonra bana dönüp «yarın İstanbul'a izinli gidiyorum, bir ay sonra gel, tekrar eski görevini iade edeceğiz» dedi. Anlayışlı insanlar var diye ayrıldım.

— Tabii gene bir aksilik çıktı.

— Evet. Bir ay sonra Siirt'ten yeniden Ankara'ya geldim. Bu kez Genel Müdür, «işini yapamıyacağım» dedi.

— Ondan sonra başlar bizim Erzincan işi.

— Geldim Erzincan'a. Bir köye vermişlerdi. Okulun öğretmen evi yoktu.

— Bölgede öğretmen evi olmayan tek köydü bu.

— *Köyde de kira ile tutabileceğim* bir ev bulamadım. Nerede oturacaktık? Durumu belirterek dilekçeler verdik. Merkeze atanmamı istedim. Bunun üzerine köye bir teknik eleman gönderdiler. Yirmi yedi yıl önce tek sıra kerpiçle yapılmış öğretmen evini incelediler.

— Sonuç bu harap yapı için de sağlam raporu oldu.

— Sonradan öğrendim ki, teknik elemana baskı yapmışlar. Oysa yedi yıl önce o yapıda öğretim yapmak sakıncalı görülerek yeni okulu yapmışlarmış! Yani yedi yıl önce çocukların ve öğretmenlerin girmesi yasak olan yapıyı yedi yılın kar'ını yağmurunu yedikten sonra solcu öğretmenin başına *yıkılsın, diye vermişler* bu raporu.

— Sinirsel rahatsızlıkların da bu ara başladı sanırsam?

— Evet, bir sinir doktoru muayene etti. Hastahanede yatırmak istedi. Yer yok. İlaç ve rapor verdi. Siirt'de bulunan ailemi getirmemi söyledi. Ben de eş durumundan Erzincan Valiliği emrine verilen karımı almak için gittim. Fakat Erzincan'da istihdam yeri belli olmadığı ve kendisine bildirilmediği için bir türlü Erzincan'a hare-

Türk Dil Kurumu ödülünü alan Necati Cumalı konuşuyor

● Bu yıl Türk Dil Kurumu'nun «şiir» dalındaki ödülü Necati Cumalı'ya verilmiştir. Hikaye dalında ödül kazanan Orhan Kemal'den sonra, arkadaşımız Osman Saffet Arolat'ın Necati Cumalı ile yaptığı röportajı sunuyoruz.

Osman S. AROLAT

Şair, hikayeci ve oyun yazarı Necati Cumalı

● Sizinle son aldığınız ödül üzerine konuşmak istiyorum.

— Kızılçulu»dan bu yana, 1943'ten beri birçok kitabım çıktı. Çoğuyla da armağanlara katıldım. Ama ben, 31 yıldır yazıyorum ve hiçbir zaman armağan almak için yazmadım. Yazdığım için açılan armağanlara katıldım.

● Genç sanatçıların, özellikle hikayecilerin son armağanlar konusundaki tutumlarını nasıl karşıladınız?

— Genç sanatçı, yarışmaya katılırken, düşüncesi **«ben katılırım ve daha önceki kuşağa rağmen armağanları alırım,»** olmalıdır. Genç sanatçı, ölmeden bazı kişileri mezara koymağa çalışmamalıdır. Sanatçıya yaraşan gururu taşımalıdır. Bu, yapılan işe saygıyı getirir. Ben şiire başladığımda dergilerde *belki 500* imza vardı. Kimileri vali, kimileri tüccar, kimileri memur, kimileri milletvekili oldu. Biz, o günden 5-6 kişi kaldık. Dileğim, genç sanatçıların bizden daha çok sayıda kişiyle daha uzun bir dönem sanatlarını sürdürmeleridir. Koşullar buna elverişlidir. Gençlerin bizim kuşaktan ayakta kalanlara, şiire, *sanata bağlılıklarından dolayı bile olsa saygı* duymaları gereklidir. Bir Hüseyin Rahmi'ye, bir Orhan Kemal'e saygı duymanın gerekliliği gibi. Orhan Kemal İstanbul'a bir kasabadan yazar olarak göç etmeyi başardı. Uğraşı, saygı duyulacak bir uğraştır. Sırf bu tutum bile armağanlara layıktır.

● Genç şairler ve şiirlerinin işlevi üzerine neler düşünüyorsunuz?

— Genç kuşakta çok istidatlı şairler var. Hemen aklıma *gelenleriyle Ataol Behramoğlu*, İsmet Özel, Egemen Berköz, Ali Yüce, Cavit Zarifoğlu bunlardan. Bu genç şairleri sıralarken, hemen aklıma gelmeyen fakat çok beğendiğim başka şairlerin de olduğunu söylemeliyim. Şiire seslerini getirmeye başlamışlardır. Aslında, yapılması gereken de budur. Buna Yunus'tan bu yana kalan *şiirimizin sesini inceleyerek yeni* katkılar da yapılmalıdır.

● Sizin kendi sesiniz nasıl gelişti?

— Ben, 1938'de babaevinden koptum. Pahalılığın arttığı, güçleşen hayat koşulları içinde buldum kendimi. 18 yaşındaydım. Atatürk ölmüştü. Devrimler yüzüstü kalmıştı. Tutucu çev*reler gittikçe etken olmaya başlamıştı. Bu ortam*da biz kendimizi yalnız bulduk. İstenmeyen şairler, yazarlar olarak direndik. Tek tek kendi geçimimizi sağlayacak sağlam işler yapmamız engelleniyordu. Sık sık iş değiştiriyorduk. Ev kurmamızı, evlenmemizi bile geciktirdiler. Ben, bu yüzden kuşağımı **«kısmeti kapanan gençlik»** *olarak isimlendirdim. Bir şiirimde de bunu işle*dim. Benim şiirimin hikayesi, temaları, duygularım, düşüncelerim, böyle bir ortam içinde yaşayan bir insanın duyacağı düşüncelerdir. Şiirimde, yaşadığım gerçekleri yansıtmaya çalıştım. Öyle sanıyorum ki, kendiliğinden, toplumsal gerçeklerin açıklanması oldu. Ben bu toplumun parçasıydım. Yaşamımla içindeydim. Bugünü, geçmişi, geleceğiyle ilgiliydim. Elbette bir dünya görüşüm vardı. Yaşadığım olayların açıklama*sını bu görüşümle yaptım.*

● Bu çerçeve içerisinde aşk şiirleriniz nasıl bir yere oturtulabilir?

— Ben, aşk şiirlerimde dahi, toplum içinde ekonomik bir garanti sağlayamayan bir gencin aşkını güven altına alamayacağını aktardım.

● Peki, genç sanatçılarla ilişkiler nasıl yürütülmelidir? Varsa, kırgınlıklar nasıl yokedilmelidir?

— Aslında ben, hiçbir gence kızgın değilim. Ve iyi ürünler beni devamlı olarak sevindiriyor. Coşkulandırıyor. Düşmanlıkla edebiyat olmaz. Bir şair, bir hikayeci, kısacası bir edebiyatçı, önce işine şiiri, romanı, hikayeyi severek başlar. *Yani kendinden önceki edebiyatçılara hayranlıkla*, sevgiyle işe başlar. Fakat hayat yapıcıdır. Ve durmadan yenilenir. Genç şairin önüne kendinden önce gelen sanatçıların söylemediği bir yığın malzeme, hayat tarafından yığılır. Kısacası, hayat doğurgandır. Öte yandan hayat zamanla biçimleri de eskitir. Yani zaman özde yeni bir yere *vardığı gibi, biçimde de değişim* getirir. Bir tümce ilk etkisini zamanla yitirir. Genç şair, genç edebiyat adamı kişiliğini bulduğu dönemde, sevdiği şairle kendi ayrılığını görür ve yazmağa başlar. Bütün iyi edebiyatçıların temelinde kendilerinden evvel gelmiş sanatçılara hayranlık, sevgi yatar.

---

ket edemiyorduk. Siirt'den tel çekiyorduk. Kış başladı... Yollar kapanıyor, istihdam yerimin bildirilmesi... Tel dilekçe değil, feryat...

— Tam bu döneme gelir huzursuzluklar, üzüntüler ve rahatsızlıklar...

— Neyse! Neden sonra karımın da görev yerini bildirdiler. Ve hemen bir kamyon tutup Siirt'ten hareket ettik. Yağmur, kar, fırtına... O çocuklarımın ağlamaları, sızlamaları. Siirt, Bitlis, Muş, Varto, Hınıs, Pasinler, Erzurum ve Erzincan *derken üç günde katedilen çile*li yolculuk... Yollar kar kaplı. Buzlu. Hava fırtınalı. Kamyon kara batıyor, buzda kayıyor. Yoldan çıkıyor...

— Erzincan'da da beylerin tatlı bir süprizi olmuştu bana.

— Karımın yerine başka öğretmen tayin edilmişti. Mecburen merkezde görevlendirildi. Yeni bir dilekçe verdim. İşleme konulmadı. Ben, eski bir müfettiş olarak atanma, nakil, yer değiştirme, yönetmeliği gereğince eş durumundan nakil isteğinin zamanla bile sınırlı olmadığını çok iyi bilirim. Karı - koca öğretmenlerin ayrı yerlerde görevlendirilmemesi için bu kadar önem verilmiş. Hattâ Bakanlığın Valiliklere bu konuda **«önemli»** başlığı altında gönderdiği genelge de var. Ama kim dinler? Merkezde açık öğretmenlikler de var bir sürü...

O zamanın Erzincan Valisi Mustafa Yörükoğlu'nu makamında *ziyaret ederek durumu* anlattığımda: **«Sen cezalısın! Yönetmelik benim iki dudağım arasında! Ağzınla kuş tutsan senin tayinini yapmam. Köy muhtarına da emir verdim seni adım adım takip edecek,»** dedi. Kulaklarıma inanmak istemiyordum. Ne de olsa Devleti orada temsil ediyordu. Meğer ne kadar aldanıyormuşuz bu temsilcilere.

— Bu garip bürokratların karşısında kurtaramamıştım kendimi.

— Durumu o zamanın Milli Eğitim Müdürü *Sedat Özcan*'la görüştüm. **«Sabret, vali yakında gidecek»** dedi. Sabrettik. Vali, başarısından olsa gerek Sıvas'a nakloldu. Milli Eğitim Müdürüne tekrar gittim. Yönetmelik gereğince merkezde görevlendi*rilmemi istedim. Bir süre oya*ladı. Bilmem kaçıncı kez gittiğimde, **«Yahu sen hiç bir şey sezmiyor musun? İlköğretim Genel Müdürünün senin hakkında emri var, mutlaka köyde, hem de o köyde kalacaksın!»** dedi. Bir türlü yönetmelik uygulanmıyordu. Ve ben çoluk-çocuğumdan ayrı olarak kışı geçirdim. Dersanede, sıra üstünde yatıyordum. Yaza doğru bütün kapıları zorladım, Bakana, Genel Müdüre telgraf çekerek yönetmeliğin uygulanmasını istedim.

— Tabii hikaye bitmedi. Bitmiyecek de sanırım.

— İki yıl Erzincan'da kaldım. İki güç yılımı nasıl bitirdiğimi ben bilirim. Komplo, şantaj, dedikodu... Vay gidi insanlık vay!... Adını bilmediğim, kendini görmediğim, işine, yaşayışına karışmadığım insanların ev görüşmelerinde bile burnumun önündeki kılları söz konusu etmeleri, dergilerden yazılarımı makaslayıp gerekli yerlere ulaştırmaları... Oruç tutmamamız...

— Neyse...

— Karım iki yılı bitirdi. Yönetmeliğe uyarak kıdem ve başarıdan İstanbul merkezi için sıraya girdi. Ben de İstanbul Valiliği emrini istedim. Hakkımda soruşturma olduğu bahanesiyle tayinim yapılmadı.

— Ama hakkında soruşturma yürütülen başka öğretmenlerin tayini yapıldı. Bu mu eşit işlem?

— *Tekrar dilekçe verdim.* İstanbul'da kadro kapandı diye yanıtlandı.

— Değil halbuki.

— İpe un seriliyordu. Karımın tayini yapıldı. Bu kez karı-koca durumundan yönetmelik gereğince naklimi istedim. Ve bir süre sonra Bakanlık Tayin Şubesine uğradım. Evraklarıma bakıldı, tamamdı. Yarın onaydan çıkar dendi. Fakat ben oradan ayrılınca bir memure şube müdürüne, **«bir yanlışlık yaptık, B.'nin ayrı durumu vardı.»** diyor. Ayrı durumun ne olduğunu soran şube müdürünün kulaklarına eğiliyor memure ve gizlice bir şey söylüyor. Bunu duyunca tekrar şube müdürüne uğradım. **«Sana yanlış bilgi verdik. Genel Müdür senin tayin edilmeni istemiyor,»** dedi. Memureleri çağırdı, dosyamı getirtti, bir süre gizli konuştular, genel müdüre gittiler ve yarım saat sonra çıktılar. Şube müdürü *geniş bir nefes* aldıktan sonra, **«bizim şube ile ilişkin kalmadı»**, dedi.

— Adam beni bölgesi dışına çıkarıp rahatlamıştı.

— Genel Müdüre telefonla durumumu sordum. **«Senin ta*yinini ben yapamam, ancak* Bakan yapabilir, o da yok, seçim bölgesinde»** dedi. «Onay sizden çıkmıyor mu?» deyince, «Çıkıyor, ben imzalıyorum. ama senin tayinin benim gücümün üstünde,» deyip kesti.

Parlamento dışı muhalefet üzerine varyasyonlar!

ALMANYA'daki bir hareketten özenilerek Türkçeye Parlamento Dışı Muhalefet, yani «P.D.M.» diye aktarılan ve artık bir daha seçilme umudu kalmamış bir yazar tarafından can kurtaran simidi gibi yakalanarak işlenen yeni dalganın yankıları basında hayli geniş olmuştur.

O kadar ki, TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Milliyet Gazetesi'ne verdiği mülakatlarda «parlamento dışı muhalefet» patentinin kendisine ait olduğunu ileri sürmeye kadar işi vardırmıştır. Nitekim, Abdi İpekçi'nin bu konudaki bir sorusuna Aybar şu cevabı vermiştir:

«— Parlamento içinde Türkiye İşçi Partisi'nin faaliyetleri büyük ölçüde engellenince, TİP muhalefet görevini elbette parlamento dışında sürdürecektir. Bu, kanunsuz işler yapacağımız anlamına gelmez. Gerçi Başbakan parlamento dışı muhalefetten hep bunu anlamak ister. Oysa, demokrasinin bir parçası da sokaktır. Anayasamızın 28. maddesi var: «Silahsız, saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak herkesin hakkıdır» diyor Anayasa. Ben her gezdiğim köyde, köylüleri bu haklarına sahip çıkmağa teşvik ettim. Parlamento dışı muhalefeti kanun çerçevesinde kalma kaydıyla çok faydalı buluyorum. Kütle hareketleri, temsili demokrasi ile doğrudan doğruya demokrasi arasında köprü vazifesi görür.»

Cumhuriyet Gazetesi'nde Ecevit Güresin, PDM'cileri hicvederek şunları yazmıştır: «Parti kurmak, parti olmak bir sürü külfet, bir sürü dert, bir sürü sorluğu beraberinde getiriyor. Oysa PDM öyle değil. Ne paraya, ne pula, ne adama, ne binaya ihtiyaç var. Bütün sermaye seçimlerden sonra bir kağıtla kalem, biraz da hesap bilgisi... O kadar. Geçerli oyları toplayıp seçmen sayısından çıkardık mı, geriye kalan bizimdir. 12 Ekim seçimlerinde 4,5 milyonu buluyor, aşağı yukarı tüm seçmenlerin yüzde 36'sı. Farzedelim Necmeddin Erbakan'ın dediği oldu da, AP ikiye bölünüverdi. Bu durumda yüzde 36 ile PDM parlamentoda bulunmasa bile yine çoğunlukta sayılacak ve o zaman parlamento dışı falan değil de, parlamento üstü ana muhalefet (PÜAM) haline geliverecek. Liderleriyle, hattâ iktidarı almağa hazır gölge kabinesiyle ve de birbiriyle kaynaşmış 4,5 milyon taraftarıyla. Bu hesaba göre 1973'te parlamento dışı muhalefet en aşağı 5,5-6 milyonu bulacak, 1977'de ise, eğer katılma yüzde 50'den aşağı inerse, PDM ile parlamento yer değiştirecek. Hayal falan demeyiniz, olur mu olur.»

Ecvet Güresin'in hiciv olarak yazdığı parlamento dışı muhalefet değerlendirmesini Akşam'da Çetin Altan ciddi olarak benimseyerek şöyle demektedir:

«... Halk yığınlarının kişileri 'Allah bütün politikacıların belasını versin, hepsi birbirinden aşağılık' diyen öfke genişlemesi yaratmaya başlamışlar ve fiilen PDM cephesinde birikir olmuşlardır. Bunların seçmen yekunu içindeki dilimleri en büyük parçayı teşkil etmektedir. Örneğin seçmen yekunu içinde AP'nin aldığı oy oranı yüzde 27.6, seçime katılmayanların oranı yüzde 36'dır. Onbeş ilde bütün ilçelerle örgütlenemeyen partiler seçime girememektedirler. Onbeş ilde bütün ilçelerle örgütlenmek için en az her ay yüzelli parti ilçe binasının kirasını ödeyebilmek gerekmektedir. PDM, aynı zamanda dolaysız bir muhalefet de olduğu için kısa zamanda çok geniş bir sempati kazanmakta ve çeşitli kuruluş ve derneklerle örgütsüz halk çoğunluğunu kaynaştırarak çok ve güçlü bir potansiyeli mayalandırma imkanlarını vermektedir. Ayrıca PDM, anormal ölçüde tuhaf bölünmelere uğrayan devrimci cepheyi rahatça toparlayacak, bir platformdur.»

Ümmetçi Mehmet Şevket Eygi de, parlamenter politikanın safları böldüğü görüşünde Çetin Altan ile birleşmektedir. O da bir zamanlar partiden yana olduğu halde, bugün bu fikre karşıdır, parlamento dışı çalışmaya ağırlık verilmesinden yanadır. Şöyle demektedir: «Bundan 4-5 yıl önce, bir İslam Partisi kurmanın iyi netice vereceğine inanıyordum. Şimdi bu fikri terketmiş bulunuyorum. Zira parti mefhumunun islama yabancı ve zıt olduğunu anladım. Bu, Batı medeniyetinden gelme bir bid'attir. Bize ancak zarar verecektir. İslamiyete hizmet etmek için muazzam sahalar vardır ve maalesef çoğu henüz işlenmemektedir. Bütün bunları bir tarafa bırakıp da, olanca dikkat ve gayretleri hep politikaya çekmek, yegane kurtuluş çaresinin siyaset olduğunu söylemek yanlıştır. İçtimai, siyasi, kültürel bir alt yapıya sahip olmadan, temel kuvvetleri ele geçirmeden Meclis'te bir iş göremeyiz. Gördürtmezler.»

Ne var ki, Eygi'nin ne yapmak istediği bellidir, belli bir ideolojinin çevresinde sıkı örgütlenmeden yana olduğu ortadadır. Çetin Altan'ın PDM'si ise, bir aşureden farksızdır.

Nitekim, ümmetçiler, solcu sayılanların kurmak istediği PDM'yi «rejim düşmanları cephesi» olarak niteleyerek Sabah Gazetesi'nde şöyle demektedirler:

«Demokratik rejimin ana müessesesi milli iradeye rıza göstermeyenler, kendilerine bir yol seçtiler ve bunun amblemini de ilan ettiler: MDM... İddia ettikleri şu: Oy kullanmamış olanların toplamı, iktidarın aldığı oydan çok, diyorlar. İktidar milli iradeyi temsil etmiyormuş. Meclise girmiş muhalefetin ise öneminin değeri de yokmuş. Varsa yoksa bugünün gerçek muhalefeti, meclis dışı muhalefet, yani MDM imiş. Böyle bir muhalefete Batı Almanya'da raslanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradenin hiçbir suretle yüz vermediği ve seçmediği, seçmeyeceği gruplardır.»

CHP'nin organı Ulus ise, «parlamento dışı muhalefet» hakkında kesin bir tutum takınmamış, bir açık oturum düzenleyip bunu yayınlamıştır. Ancak CHP yöneticilerinden Prof. Turan Güneş, PDM hakkındaki görüşlerini bu oturumda şöyle açıklamıştır: «Türkiye'de eski bir gelenek olarak aydın-bürokrat çevrede halkoyunun, genel oyun isabetli sonuç vermediği inancı vardır. 'Parlamento gericiler koalisyonudur' diyen eğilim, gerçekten sosyolojik ve tarihi anlamda eski aydın - bürokrat tutumun yeni bir görünüşünden ibaret geliyor bana. Mübalağa etmiyeyim, hiç olmasa belli bir ölçüde... Türkiye'de parlamento dışı muhalefette sosyalist unsurlar kadar yahut onlardan çok daha fazla ölçüde faşist unsurları bulmak da mümkündür.»

İşte bu adam da profesör!

Akşam Gazetesi'nde bir ilan:

Vedat Gülşen Üretürk tarafından dilimize çevrilerek yayınlanmış bulunan Proudhon'un Mülkiyet Nedir? adlı kitabını tercüme edenin fakültemizde memur olması sebebiyle mevcut temastan dolayı, çeviremediği için bana sorduğu bir tek cümlenin, ne bu mahiyette bir kitaba ait olduğunu, ne de neşredileceğini bilmeden, tercümesinin nasıl yapılacağını göstermiş olmam bahanesiyle kitapta bana ettiği teşekkürü fuzuli ve zâit bulduğumu, aslında muvakkatim alınmadan isminin geçirilmiş olduğunu, ne maksatla ismimin yazıldığını da bilmediğimi, binnetice bahis konusu kitabın dilimize çevrilmesiyle hiçbir şekilde ilgim bulunmadığını, gördüğüm lüzum üzerine umumi efkâra açıklarım.

CABİR HAMDİ SEPEN
(İTÜ Elektrik Fakültesinde Ord. Prof.)

Aybar'cılara ithaf olunur!

Niçin biz hakim ve üstün değiliz? Niçin bizden daha az, hem de çok azınlıkların esiri olmuşuz? Niçin bizim prensiplerimiz değil de, başkalarının ilkeleri tatbik ediliyor? Niçin pamuğumuz, petrolümüz, madenlerimiz sömürülüyor? Niçin biz fakiriz, düşmanlarımız zengin? Niçin bizim kültürümüz yasak da, düşmanlarımızınki serbest? Niçin yabancı sermaye bira fabrikaları açabiliyor?

Adet çokluğu ile övünme ve avunma huyunu bırakmalı ve gerçekleri bütün çıplaklığı ve acılığı ile düşünmeğe başlamalıyız. Bir kere iyi bilmeliyiz ki, nüfus kalabalığı, kelle sayısının çokluğu herzaman bir kuvvet ve üstünlük unsuru değildir.

Kitle saftır, iyi niyetlidir, kanıcıdır, ucuz şeylere, kolay metodlara düşkündür.

Onu bu yoldan çekmek ve muvaffakiyete götüren çetin yola sokmak lazımdır.

Kelle hesabına dayanan hesaplar, sonunda boş çıkar.

Biz kemmiyet üstünlüğüne değil, keyfiyet kuvvetine sahip olmanın çarelerine bakmalıyız.

MEHMET ŞEVKET EYGİ
(Bugün - 30.10.1969)

haftanın karikatürü

Anneleri ve babaları ile...

Gelinlik Paris'ten geldi

Adanalıların düğününde geline 500 bin liralık mücevherat takıldı ama

Gelinin babası damada yarım milyonluk hisse senedi verdi

(Günaydın - 27.10.1969)

Paris Sosyetesi çalkalandı ve...

Ağa Han binbir gece masallarını andıran bir ziyafet verdi

■ Medeni nikâhları geçen hafta kıyılan milyoner Ağa Han ile İngiliz manken Leydi Sarah dün Paris'te dini nikâhla yeniden evlendiler...

(Milliyet - 29.10.1969)

...... YARIŞI!

Sansasyonel kabine!

Birkaç saat için de olsa, Türkiye'yi yerinden oynatan, elindeki oyuncak tabanca ile pilotları teslim alan Sadi Toker, şimdi Akıl Hastanesi'ndeki koğuşunda yeni yeni planlar hazırlamaktadır.

Toker kendince bir kabine kurmuş ve kurduğu kabinede şu isimleri saymıştır: «Cumhurbaşkanı: Hikmet Kıvılcım, Başbakan: Mihri Belli, İktisat Bakanı: Behice Boran. (Çetin Altan'a bakanlık yok. Çünkü o yalpalama yapar. Güvenim yoktur.) Basın Yayın Bakanı: İlhan Selçuk Milli Savunma Bakanı: Deniz Gezmiş. Adalet Bakanı: Bozkurt Nuhoğlu. Maliye Bakanı: Nizamettin Üstündağ. (Bu benim avukatımdır.) İçişleri Bakanlığına da kendim bakacağım. Dışişleri Bakanı da Halil Azeri. Önemli bakanlar bunlar zaten. Gerisi kolay.»

CELALETTİN ÇETİN
(Hürriyet - 30.10.1969)

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABAÇALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare Yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci İSTANBUL ● Dizgi ve Tertip: ES İN MATBAASI ● Baskı: VATAN MATBAASI

● Yurt Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 54 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BOTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL Tel.: 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira. Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan: Santimi 25 Lira; Yayın İlanları yüzde 50 indirimlidir ● Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır ● Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruş'tan kabul edilmektedir